

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JANOS

ARAD, ANUL 55, No. 63-
1940. március 19., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietarã: Societatea Anonimã de editura ziarului Aradul Kõzlny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 1071-1938, Trib. Arad.

Mussolini-Hitler találkozó a Brenneren

Két és félórás megbeszélés a két államférfi között

Sumner Welles elhalasztotta visszatérését Amerikába

Róma. (Rador.) Vasárnap hivatalosan jelentették, hogy Mussolini olasz miniszterelnök Észak-Olaszországba utazott. Az első jelentés nem mutatott rá az olasz miniszterelnök utazásának okaira. Mussolini olasz miniszterelnök utazásáról kiadott újabb jelentés szerint a Duce az olasz-német határon találkozott Hitler német vezér és kancellárral. Mussolini miniszterelnököt Ciano külügyminiszter is elkísérte erre az utra.

Mussolini Rómából történt elutazása csak akkor vált ismeretessé, amikor a Duce már több órán kelesztült uton volt. A Stefani távirati ügynökség adta ki első hivatalos jelentését a Duce utazásáról. Eszerint Mussolini a Brenner-hágó melletti országhatárra utazott, hogy ott Hitler német vezérrel és kancellárral találkozzék. A közlemény arról is beszámolt, hogy a találkozás a határ mentén olasz területen fog megtörténni. Hitler német vezér és kancellár eszerint átlépi az olasz határt. A találkozás hétfőn a déli órákban folyt le.

Londonba érkezett jelentések szerint először Ribbentrop német külügyminiszter hagyta el, aki különvonaton az olasz határra utazott. A délelőtti órákban követte Hitler vonata. Az elutazásról csak a kancellár legszűkebb környezetében tudtak.

A találkozó jelentősége

Róma. (Rador.) A Havas ügynökség jelentése szerint Mussolini Ciano társaságában vasárnap délután fél 2 órakor indult el a Brenner irányába, hogy Hitler kancellárral találkozzék. Mussolini és Ciano kedden este érkeznek vissza Rómába, hogy a Duce még egyszer beszélhessen Sumner Wellesel, mielőtt az még Amerikába tér vissza. A Havas ügynökség értesülése szerint von Mackensen római német nagykövet még szombaton este Berlinbe utazott.

A Német Távirati Iroda jelenti: Hitler kancellár tegnap délelőtt 11 órakor indult el különvonatán a Brennerre, hogy ott találkozzék Mussolini miniszterelnökkel. A német államfő útjára Ribbentrop külügyminiszter és a külügyminisztérium több magasrangú tisztviselője is elkísérte.

Mussolini az éjszakát a német-olasz határ mellett lévő Brestanoma városka állomásán, különvonatában töltötte. Római belpolitikai körökben óriási szenzációt keltett a Hitler-Mussolini találkozás bejelentése. Általában az a vé-

lemény alakult ki, hogy ezzel a találkozással Európa sorsára döntő hét kezdődött. Politikai körök nem titkolják azon megállapítást, hogy Welles visszautazásának elhalasztása és a Hitler-Mussolini találkozás között összefüggés áll fenn. Többek között rámutatnak arra, hogy Hitler és Mussolini kicserélik véleményeiket az európai kérdésekről, mindenféle közvetítő nélkül. A találkozás az európai válságnak ebben a szakaszában rendkívül nagyjelentőségű. Európa most az igazi béke, vagy az igazi háború választóján áll.

Róma (Rador.) Mussolini miniszterelnök utazásáról a következő hivatalos jelentést adták ki: „Mussolini olasz miniszterelnök vasárnap délelőtt 11 órakor elutazott a Brennerre, hogy ott találkozzék Hitler kancellárral. Mussolini el kísérte Ciano gróf külügyminiszter, Sebastiani kabinetfőnök és a külügyminisztérium több magasrangú tisztviselője. Az állomáson mezejent Pavojini népművelődési miniszter és Mackensen német nagykövet.”

Tanácskozás Mussolini szalonkocsijában

A Brenner olasz határállomás hétfőn kora reggel olasz és német zászlódszben várta a két szövetséges hatalom államférfijának érkezését. Az állomás épülete előtt alpesi vadászok és gyalogosok diszszázada állott fel. Mussolini miniszterelnök különvonata reggel 9 óra 25 perckor futott be az állomásra. A miniszterelnököt teljesen téliés kép fogadta, mert kora reggeltől kezdve sűrű hó esett és elborította a fehér lepel az egész környéket. A különvonatról elsőnek Mussolini, majd utána a társaságában jövő Ciano gróf külügyminiszter lépett le, akik fogadták a helvi hatóságok vezetőinek tiszteletét, majd elléptek a kivonult diszszázadok előtt.

Hitler birodalmi vezér különvonata délelőtt 10 óra 10 perckor érkezett meg. Mussolini miniszterelnök melegen üdvözölte Hitler birodalmi vezért, majd Ribbentrop külügyminisztert. A két kormányfő ezután ellépett a kivonult diszszázadok előtt, majd utána a Duce szalonkocsijába mentek és mindjárt meg kezdték a tanácskozásukat. A tanácskozás pontosan fél 11 órakor kezdődött Ciano gróf és Ribbentrop külügyminiszterek jelenlétében. A kíséret tagjai között volt Mackensen ró-

mai német nagykövet, Sebastiani, a Duce kabinetfőnöke, a protokollfőnök és számos olasz diplomáciai személyiség, Dietrich sajtófőnök, Dornbeck protokollfőnök, a birodalmi vezér szárnysegédei és még többen.

A brenneri találkozás ötödik találkozás volt Hitler és Mussolini között. Első találkozásuk 1934-ben a velencei megbeszélés volt, ezután 1937-ben Hitler ismét Olaszországba utazott, hogy személyesen tanácskozhasson Mussolinival, aki ezt a látogatást 1938-ban viszonozta Berlinben és még ugyanebben az évben a müncheni értekezleten került sor közöttük újabb találkozásra. Most történt meg az ötödik találkozás.

A találkozót mindkét részről azzal a gyors elhatározással készítették elő, a mi kezdettől fogva jellemző a két állam viszonyára.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a brenneri tanácskozás két és fél óra hosszat tartott.

A megbeszélések után a német és olasz nép vezetője a különvonat ebédlő szalonjába ment, ahol együtt ebédelték. Délben 1 órakor Hitler

különvonata elindult Németország felé és ezzel ellentétes irányban 1 óra 50 perckor utazott el Mussolini és kísérete a különvonaton.

A két államférfiu bucsuzása rendkívül barátságos volt és Hitler vonatának ablakából még egyszer kezet szorított Mussolinival, majd felemelt karral köszöntötték egymást. Pár perccel később a német különvonat elhagyta az állomást és az olasz földet. (Rador)

Moszkvában várható újabb, nagyjelentőségű diplomáciai tárgyalások...?

Róma. (Stefani.) A Popolo di Roma értesülése szerint Ribbentrop német külügyminiszter moszkvai útjára már a közeljövőben sor kerülhet. Ribbentrop nemcsak az olasz-orsz közzeledés problémájáról, hanem az orosz-török viszonyról is beható tanácskozásokat fog folytatni. Fontosnak tartják, hogy a török rendkívül katonai törvények egy részét hatályon kívül helyezték és valószínűnek látszik, hogy a közeljövőben Saracioglu török külügyminiszter szintén Moszkvába látogat, hogy tanácskozást folytasson a szovjetkormányval.

Sumner Welles bejárja a megbeszélések eredményét Rómában

Róma. A római amerikai körök értesülése szerint Sumner Welles, Roosevelt elnök megbízottja nem tér vissza az eredeti tervek szerint kedden Amerikába, hanem előbb megvárja Mussolini olasz miniszterelnök Rómába való visszautazását a Hitler kancellárral történt találkozásról.

Minden jel arra mutat, hogy Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár előzetesen tudott a Hitler-Mussolini találkozásról. Minden valószínűség szerint a találkozás szükségessége Berlinben vetődött fel először. A találkozást az amerikai külügyi államtitkár indítványozhatta, vagy közvetítette. A külföldi sajtó először nem volt a váratlan látogatás jelentőségével tisztában. Azt hitték, hogy a találkozás egy közös katonai akció bevezetését jelenti. Csak tegnap este vált bizonyossá, hogy Hitler és Mussolini találkozása egy határozott és az eddiginél erőteljesebb békeakcióval függ össze. Kétségtelen tény, hogy a béke ügye ismét felvetődött, de még nem bizonyos, vajjon a Roosevelt-féle és Sumner Welles által közvetített akciónak a következménye, vagy Hitler kezdeményezésének tulajdonítható. (Rador.)

A Havas-ügynökség jelenti: Rómából érkezett jelentés szerint Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár szombaton és vasárnap délelőtt tanácskozott Mussolinival. A megbeszéléseken jelen voltak Ciano gróf olasz külügyminiszter és Philipp amerikai nagykövet. A lapok egyrésze azt jelentette, hogy az olasz-amerikai megbeszéléseken résztvevett Mackensen német nagykövet is, aki az elmúlt héten visszautazott Berlinbe és pénteken Ribbentrop külügyminiszterrel tanácskozott. Von Mackensen német nagykövet felkereste ugyan a Palazzo Venezia-t, de csak azért, hogy Hitler személyes levelét adja át Mussolininek. A megbeszéléseken nem vehetett s nem is vett részt.

Szerdán indul haza Roosevelt megbízottja

Róma. (Rador.) Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár szerdán déli 1 órakor a Corte di Savoya fedélzetén visszautazik az Egyesült-Államokba. Vasárnap a külügyi ál-

Amittkár Phillips római amerikai nagykövet vendége volt, majd délután meglekintette a Forum Romanumot. Hétfőn délelőtt Sumner Welles, Tylor, Roosevelt vatikánvárosi külön megbízottja kíséretében kihallgatáson jelent meg XII. Pius pápa előtt.

Kedden beszél újra Chamberlain

London. (Rador.) Chamberlain miniszterelnök kedden beszámolót tart az alsóházban a nemzetközi helyzetről. A kiszivárgott hírek szerint az angol miniszterelnök beszámolója teljes részletességgel érinti a nemzetközi helyzetet.

A szövetségesek sajtója a találkozóiról

Páris. (Rador.) A hétfőn reggel megjelent francia lapok érdeklődésének homlokterében a Hitler-Mussolini találkozás áll. A L'Ordre azt állítja, hogy újabb békeoffenzíva van előtérben. A Le Jour azt hiszi, hogy Hitler kancellár megkísérli Olaszországot meggyőzni arról, hogy szovjetország akcióitól nincs mit tartania. Ezzel szemben az Excelsior feltételezi, hogy Hitler azorosabb együttműködést kíván Olaszországgal, mert ilyen módon kívánja a szovjet előretörést megállítani és azt hiszi, hogy Roosevelt elnök, valamint a pápa jó néven veszik ezt tőle és közvetíteni fognak Londonban továbbá Párisban a kompromisszumos béke érdekében.

Sumner Welles XII. Pius pápánál

Vatikánváros. (Rador.) Kévéssel 10 óra előtt Sumner Welles Miron Taylor társaságában megérkezett a Vatikánba, ahol a szokásos szertartások mellett fogadták. Tíz órakor Roosevelt elnök megbízottját a Szentatya magánkönyvtárába vezették. Ötven perces látogatás után Sumner Welles felkereste Maglione bíboros államtitkárt.

Husvétit szöveget intéz a világhoz a pápa

Vatikánváros. (Rador.) Husvét alkalmával a jövő vasárnapon XII. Pius pápa a Szent Péter templomban szentbeszédet mond. A szertartás után Öszentsége a pápai páholyból áldást oszt. A szertartást és a beszédet rádió is közvetíti.

Az amerikai hadianyag-gyáripari papírok fekete napja

Zürich. Kábeljelentések szerint néptelen a zeni békekezdés hírére nagy áresés következett az amerikai tőzsdén. A hadianyaggyárak és azon gyárak részvényei, amelyek a hadiparban vannak érdekelve rohamosan estek. Hírek keringenek a tőzsdén arról is, hogy Sumner Welles második római útja egy "özeli békekezdéssel" összefüggésben. Olvasható hírek is elterjedtek, hogy még a husvétit ünnepek előtt megindul a békekezdés. Ezen hírek hatása alatt a géngyárak részvényei 4 ponttal, a legnagyobb vegyipari gyár részvényei 3 ponttal és a belföldi Steel acélgyár részvényei 2.1 ponttal estek. (Rador)

Tervek a francia nők kötelező munkaszolgálatára

Páris. (Rador.) A francia kormány új intézkedéseket fogantatott a földművelés és ipar fejlesztésére és ez valóságos polgári mozgósítás jellegével bír. A mozgósítás következtében sokmillió francia férfi lépett katonai szolgálatba és a földek és üzemek éppen a legaktívabb munkásokat nélkülözték. A munkaügyi miniszteriumot felhatalmazták, hogy rendelkezzen a nők kötelező munkaszolgálatát biztosító jogalkotási ágakban. Ezenkívül megtörtént a nők népszámlálása azok körében, akik önkéntesen jelentkeztek munkára. Sokezer asszony jelentette be címét a munkaközvetítő hivatalokban és az üzemeknél, úgy hogy minden valószínűség szerint elegendő lesz az önkéntes jelentkező. Ha azonban a földművelés és ipar fokozását még nagyobb mértékben kell fejleszteni, úgy a nők kötelező munkaszolgálatára vonatkozó törvényt végrehajthatják.

„AURORA“ Collecturánál a következő nagy nyereményeket nyerték

- Lei 1.000.000 98981 sz. Bucuresti
- Lei 200.000 159198 sz. Braila
- Lei 100.000 58496 sz. Cluj
- Lei 100.000 73166 sz. Braila

Ezenkívül igen sok kis és középnyeremény.

Aradi Colectura: **Aradmegyei Takarékpénztár Rt., Arad.**

Tatarescu:

„Végső célunk, hogy az igazi békét megvalósítsuk“

A kormányelnök rádiószövege az ország lakosságához a lakosság feladatairól

Bucuresti. Vasárnap este háromnegyed 9 órakor a román rádióadó állomások Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos, miniszterelnök rádiószövegét közvetítették. A miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

— Néha-néha idelátogatok, hogy néhány szót szóljak az ország népeire. A nép egyszerű nyelvén, az emberek szívéhez akarok szólni, hogy szavaimat megértse mindenki és megszívlelhesse azokat. Különösen a falu népéhez, a dolgozók, a küzdők tömegéhez intézem szavaimat.

— A mai súlyos idők kétségkívül legnagyobb problémája a béke kérdése, ez az, amely ma mindenkit foglalkoztat és amely ma mindennél fontosabb és égetőbb probléma. Egyszerű ideálunk az, hogy békében, egymás megbecsülésében dolgozhassunk az ország felvirágoztatásáért. Békét akarunk, de jogaink csorbitatlan megőrzése mellett. A mi földünk a miénk és ennek védelmében készek vagyunk a legszentebb kötelességünk teljesítésére. A román béke az igazságosság békéje!

A kormány programjához híven igyekeztünk nemzetközi kapcsolatait barátságosan kíméltetni és igyekezett a hadsereget, amely az ország erejét jelenti, megfelelően kifejleszteni.

A legfontosabb, tennivaló tehát ebben az esztendőben is a hadsereg tökéletesítése. A költségvetést is ennek a legfontosabb problémának figyelembevételével állítottuk össze és a hadsereg fejlesztésének céljaira új összegeket szavaztunk meg, amely mintegy 30 milliárd lejre tehető. Országunk és határaink védelmében semmiféle költség sem felesleges és nincs az az áldozat, amely sok volna.

— A béke égetően fontos problémája mellett a munka problémája az, amely bennünket elsősorban érdekel. Legfontosabb feladatunk tehát a nemzeti munka megszervezése. Minden olyan feladat, amely a hadsereg fejlesztését előzta csakis megfizetett, kemény munkával valósítható meg, ebben az esztendőben tehát még többet kell dolgoznunk, mint eddig, hogy az idővel lépést tarthassunk. Nem szabad véstünetünk egy pillanatot sem, azonnal hozzá kell fogunk a munkához. A hó rövidesen eltűnik a földekről és meg kell indulnia a produktív mezőgazdasági munkának. A munkások nem pihenhetnek, mert egyetlen barázdának sem szabad megműveletlennek maradnia. Földműveseinknek, a kicsiknek és nagyoknak egyaránt minden tőlük telhetőt el kell követniük, hogy a termelést fokozzák, amelynek úgy a belső szükségletet fedeznie kell, mint módot kell nyújtania az export fokozására. Az üzemekben is fokozni kell a munkatejesítményeket és ezévből nem lesz sok munkaszünet a gyárakban. Növelni kell készleteinket és ki kell egészíteni azokat. Szükségünk van a kivitelre, mert az exportált termékeink helyébe azt kapjuk, amire a mai időkben a legnagyobb szükségünk van: fegyvereket. A fűtőanyagokra szükség van elsősorban a hadsereg céljaira, azonkívül a szállításoknál is. A petro-

leumtermelést is a maximumra kell fokoznunk és ezért állítottuk fel a kőolajkormánybiztosítást, amely biztosítani tudja a minél racionalisabb kiaknázást. Fegyelmet kell teremtenünk a termelésben, de fegyelmezetteknek kell lennünk a fogyasztásban is. Fontos kötelességünk tehát a fogyasztás racionalizálása.

— A kormány természetesen nem nézi őszszetett kezekkel, hogy az arra rászorulóknak szükségét szenvedjenek és támogatásával elsősorban azok családjainak segítségére siet, akik az ország szavának hívására kötelességüket teljesíteni mentek. A köztisztviselők helyzetének javítása is a kormány főfeladatai közé tartozik, de ki fogjuk terjeszteni a szűkölködők támogatását mindenkire, aki arra van utalva.

— Azt kérdezték tőlünk, hogy milyen gazdasági, kulturális és egyéb beruházásokat kíván a kormány eszközölni. Erre azt válaszoltuk, hogy a gazdasági és kulturális problémák megoldását későbbre halasztjuk el, mert a mai idők fontosabb feladatait megoldásuk követelik. Idén csak kazamatákat és sáncokat fogunk építeni, a többi építkezéseket békésebb időkre halasztjuk el. Mindent a hadseregért — ez ma a jelszó.

— A végső célunk természetesen, hogy az igazi békét megvalósítsuk, de ez csak úgy oldható meg, ha a kormány a kitűzött programját maradéktalanul megoldja. Ez azután végül is a konszolidációhoz kell vezetessen. Bármiképpen hozzon a jövő, nem térhetünk el kitűzött célunktól és eljön majd egykor az a nap, amely meghozza a várva-várt, az igazi békét. A mi feladatunk, hogy ezt a napot kellőképpen előkészítsük, ehhez azonban elsősorban erőseknek kell lennünk. Egészséget!

Idegen repülők Norvégia felett

Osló. (Rador.) A norvég admirális jelentése szerint két idegen repülőgép tegnap nagy magasságban elhaladt Bergen felett. Amikor a légvédelmi ágyuk megszólaltak, a repülőgépek nyugati irányban eltűntek.

A rokkant-szövetség zászlóavatása

Vasárnap tartotta meg zászlóavatás közgyűlését a hadirokkantak országos szövetségének aradi tagozata. Az ünnepi közgyűlésen Zamfir Apasto központi elnök és Vagaunescu ezredes, továbbá Nichita Farca, a bannati szövetség elnöke, valamint Ionescu ezredes jelen meg. Délelőtt 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést Mohor Ilie elnök a város háza tanácstermében. Beszédében közvetlen, meleg szavakkal üdvözölte a megjelent előkelőségeket. A bevezető után kezdetüket vették a tanácskozások, majd az ülés tagjai 11 órakor a görögkeleti katedrálisba vonultak, ahol a zászlószentelés történt meg. Az egyházi szertartást Magier Andrei dr. püspök vezette és Stavrescu tábornok, Vlad tábornok és Bejan Romulus dr. polgármester voltak a zászlónagyok. Ezután a rokkantak a katonazenekar hangjai mellett felvonultak. Délben egy órakor a vasúti állomás éttermében közömbös volt, majd a délutáni folyamán itt folytatták az ülést, melynek keretében az adminisztrációs ügyeket tárgyalták meg. Ezután a vidéki küldöttségek a város nevezetességeit tekintették meg, majd este a Dacia-kávéházban megtartott vacsora fejezte be a rokkantak ünnepségét.

Meghalt Majláth Gusztáv Károly gróf, Ardeal (Erdély) volt katolikus püspöke

Hosszas betegesedés után hunyt el Budapesten a kiváló főpásztor

Hétfőn délután hat óra negyven perckor, hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt gróf Majláth Gusztáv Károly, aki 1897-től 1938-ig volt Transilvania (Erdély) római katolikus püspöke. Egészsége állapota 1935. óta gyöngült meg és ezért mondott le méltóságáról három évvel később. Az ősz főpásztort életének hetvenhatodik, pappászentelésének ötvenharmadik és püspökkészítésének negyvenharmadik évében érte utól a halál.

Gróf Majláth Gusztáv Károly a baranyamegyei Bakocán született 1864. szeptember 24-én. Atyja, gróf Majláth György királyi főtárnokmester, udvari kancellár, országbíró volt. Elemi és középiskoláit a szülői háznál, mint magántanuló, Döbrössy Alajos kanonok vezetésével végezte. A jogi pályára készült és a strassburgi egyetemre iratkozott be.

Atyjának tragikus halála után — az országbírói tudvalevőleg 1883. november 22-ikén megölték — lépett az egyházi rendbe. A teológiát a bécsi Pázmány-intézetben végezte s 1887. október hetedikén szentelték pappá. 1888. őszén az esztergomi érseki papnevelő intézetnek lett tanulmányi felügyelője. Betegség miatt egy időre kényszerült elhagyni állását és Olaszországban keresett gyógyulást. Viszanyerve egészségét, újra elfoglalta felügyelői hivatalát, melyben a növendékeknek valóságos jótévedője volt. 1895-ben a komáromi plébánia adminisztrátora lett.

Hatalmas összegeket fordított egyházi, kulturális és jótékony célra. 1897. január 23-án kinevezték Lónhart Ferenc transilvaniai (Erdélyi) római katolikus püspök mellé segétpüspöknek, utódlási joggal s mint ilyen, ugyanazon év május elsején püspökké szentelték a budavári Mátyás templomban Lónhart halála után végleg püspöki jogába lépett s a főrendiház augusztus 16-án a főrendek jegyzékébe iktatta. A bécsi egyetem hittudományi kara 1897. szeptemberében teológiai disz doktorrá avatta. 1905-ben valóságos belső titkos tanácsosá nevezték ki.

Mint püspök fáradhatatlan harcosa volt a kultúrának. Főigazgatója volt valamennyi transilvaniai (Erdélyi) római katolikus iskolának s nevelőintézetnek, elnöke a transilvaniai (Erdélyi) római katolikus státus igazgató-tanácsának és még számos magas tisztséget viselt. Soha nem politizált.

„Isten országának volt ihletett és önelhárítózással elkötelezett munkása s ha egyáltalában szabad vele és működésével kapcsolatban politikát emlegetni, akkor csak mint Isten országának a politikusról, a lelkiességnek, a tisztult és mélyebb emberségnek leleményes s fáradhatatlan apostoláról lehet beszélni” — írta róla Márton Áron, Transilvania (Erdély) jelenlegi püspöke ezelőtt hat évvel.

Legfőképpen arra volt gondja, hogy iskoláiban a hitvallásos eszmét hitvallásos tartalom, öntudatos valláserkölcsei irányzat, a mélyebb lelkiességre való határozott törekvés igazolja.

— Másik gondja volt — írta róla Márton Áron — az iskola, mint a műveltség és művelődés hajléka. Evangéliumi alapon, az Egyház értelmében ragaszkodott iskoláihoz körömszakadtáig.

Egy nemzedék vallotta őt püspökének. S ha mindenki szeretettel tisztelte és becsülte, mégis oda fért hozzá leginkább, azokba a jelképekbe, amelyek a legfogékonyabbak: az ifjúság, a diákság püspöke volt.

Aradon is gyakran megfordult régebben, meglátogatta a város iskoláit és elismeréssel

Vorosiiov-vonal épül

Moszkva. A Tass-ügynökség jelenti: A Szovjetnek jutott fenn területek átadása és a szovjet csapatok elhelyezkedése után nyomban hozzákezdnek az új védelmi vonal létesítéséhez. Egy erős erődöt építenek ki, végig a Karéllai földszoroson a Ladoga-tó természetes védővonalának a felhasználásával. Az új erődöt Vorosiiov-vonalnak fogják nevezni.

nyilatkozott a minorita atvák működéséről és pedagógiájáról.

Az aggkor 1935-ben arra kényszerítette, hogy helyét átengedje utódjának. 1938-ban a pápa címzetes érseknek nevezte ki. Gróf Majláth Gusztáv lemondása óta állandóan betegágyban, beteg testtel várta a halált, de lelke, szelleme mindig egészséges, mindig friss, mindig vidám és mosolygós maradt. Halálával olyan főpásztor száll sirba, akit mindenki meg sirat, akit szívükbe zártak mindazok, akik felé csak egyetlenegyszer is nyitotta gyengéden áldástosztó kezét.

A német légi-flotta támadása Scapa-Flow angol hadikikötő ellen

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda közli a hivatalos harctéri jelentést: Március 16-án este a német légi haderő nagy harci egységei támadást intéztek a Scapa-Flow angol haditengerészeti támaszpontok ellen. A német repülőgépek bombái négy hadihajót eltaláltak és ezeken súlyos sérüléseket okoztak. Valószínű, hogy még három angol hadihajót is bom-

viszatértek, látták, hogy az egyik nagy csatahajón hatalmas lángoszlopok törnek elő.

London. (Rador.) A légügyi minisztérium a következő hivatalos közleményt adta ki:

— Angol bombázó repülőgépek sikeres felmerítő repülést végeztek Helgoland felett. A német repülőgépek támadása és a légelhárító ütegek tüzelése ellenére, sértetlenül visszatértek támaszpontjukra, miután feladatukat maradéktalanul elvégezték.

London. (Rador.) A tengernagyi hivatal jelenti: A Scapa-flow tengerészeti támaszpont ellen 14 német repülőgép támadást intézett és ennek során, mintegy 100 bombát dobtak le. A légitámadás 19 óra 50 perckor kezdődött és 21 óra 15 percig tartott.

A német repülőgépek a szombati támadás alkalmával több mint 50 nagy robbanó és 30-40 gyújtóbombát dobtak le a Pomona-sziget nyugati partvidékén. Egy vaskereskedés kigyulladt, de még idejében eloltották. A többi bombák kisebb tüzeket okoztak. Bridge of Waithe falu közelében az egyik repülőgép 19 nagy robbanó bombát dobott le, egy másik repülőgép pedig 18 bombát dobott Quenamoan környékére.

London. (Rador.) A Slavia nevű jugoszláv gőzöst a bristoli csatornában hadihajók jelenlétében elsülvesztették. A legénység mentőcsónakokba szállt és a hajó röviddel ezután kettévált, majd pedig a roncsok rendkívüli gyorsasággal elmerültek. A legénység valamennyi tagját, egy gépész kivételével megmentették és partra tették az egyik francia kikötőben. A Slavia 1912-ben Cumberlandban épült és Susákban volt lajstromozva.

batalálata ért. A német repülőgépek ezenkívül bombáztak egy légvédelmi tüzérségi állást. Annak ellenére, hogy az angol vadászgépek felszálltak és a légelhárító tüzérség heves tüzelésbe kezdett, a német repülőgépek sértetlenül visszatértek kiindulási pontjukra feladatuk elvégzése után.

A DNB jelenti: Schumacher német repülőkapitány, aki a Scapa-flowi angol tengeri támaszpont ellen intézett légi támadást vezette, nyilatkozott visszatérése után. Nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— A légitámadásban Henkel 111-típusú repülőgépek vettek részt. A tengerészeti támaszponton az angol hadiflotta nagy egységei, többek között a Hood és két másik nagy csatahajó tartózkodott. Ezeket igen sok találat érte. Amikor a német gépek északi irányból

URANIA mindig az élen. Ma utolára telefonelővét 12-32. Keltő: műsor

I. Tengeri hőditők Douglas Fairbanks jr.-al.

II. Bulu, a fehér tigris Eredeti izgalmas dzsungel-műsor.

Előadások 5 órától.

URANIA mindig az élen.

Telefonelővetés 12-32.

HOLNAP PREMIER!

A filmek filmje! Szébb mint a „Bengáli”. Nagjobb mint a „Gunga Din”. A tértias bátorság, áldozatkészség és bajtársiasság hőskölteménye!

KÉK CSILLAG

(BEAU GESTE) Örök élménye marad e három hős küzdelme a bűncsületért és a szerelemért

GARY COOPER

legnagyobb alakítása a Bengáli óta. RAY MILLAND (A Hotel Imperial főhadnagya), Preston Foster (Az acélsarkány egyik főhőse.)

Jegyeről gondoskodjék elővételben!

„DACIA“ Colecturánál a következő nagy nyereményeket nyerték:

Lei 1.000.000 28208 sz. Braila
Lei 1.000.000 74063 sz. Cluj
Lei 200.000 312119 sz. Tg.-Mures
Lei 100.000 26205 sz. Timisoara

Ezekon kívül igen sok kis és középnyeremény

Főbizománvos: **Aradi Általános Takarékpénztár R. T.**

A kiütéses tifusz új szérumát hozta Európába Amerikából egy magyar származású tudós

Aradon Iercean Nerva dr. képviselő vendégeként szállott meg a Budapestről Bucuresti felé vezető útját megszakítva dr. Adolph Eichhorn

világhírű szakember érdekes nyilatkozata a legújabb eredményekről az Aradi Közlöny számára

A velem szemben ülő, idős, jóvalis megjelenésű úr orrán különleges, előtűnk idegen iormánu szemlívég. A hangsúly, amellyel magyarul beszél, kissé idegen és ez az idegenség különösen az „a” betű kijelítésén érezhető. Ha más nem, ez az idegen szemlívég és ez a sajátos hang-súly elárulja, hogy az idegen úr messzeföldről érkezett.

A beszélgetés, melyet itt vissza akarunk adni Iercean Nerva dr. országgyűlési képviselő, az aradi Victoria takarékpénztár vezérigazgatója lakásán folyik, a vendég pedig, aki messzeföldről érkezett Aradra, Iercean Nerva dr. neijének Amerikában élő rokona.

Ami nevét, foglalkozását és lakhelyét illeti, ezt névlegye közelebbről így jelöli meg:

Dr. ADOLPH EICHHORN

Director
 Anima Disc. Sta. Ion
 U. S. Bureau of Animal Industry Boltsville Md.

Adolph Eichhorn dr. tehát az amerikai állat-egészségügyi intézet igazgatója. Ebben az intézetben hosszú esztendőket óta, mint bakteorológus és az intézet vezetője működik. Európai útja pedig egy nagyjelentőségű orvostudományi felte-
 zéssel:

a kiütéses tifusz kiterjedését, fertőzését megelőző szérum hosszú kísérletezések után történt előállításával áll összefüggésben.

Eichhorn Adolf dr. több, mint negyven esztendővel ezelőtt került ki Amerikába a magyarországi Lipótól. Az Egyesült-Államok tudományos köreiből neve rövidesen ismertté és becsültté vált és a bakteorológia terén kifejtett tevékenysége elismerésekben neveztek ki az amerikai állat-egészségügyi intézet igazgatójává. Ez az intézet a Washington közelében lévő Beltsvilleben működik.

A beszélgetés során természetesen elsősorban európai útjának célja iránt érdeklődünk:

— Az emberiség egyik legrettegetesebb, legpusztítóbb és legfertőzőbb betegsége a kiütéses tifusz. Ennek, — mondja, — megelőzése, helyesebben olyan oltóanyag előállítása, amelynek a segítségével a kiütéses tifusz megelőzhető, hosszú ideje egyik legsúlyosabb problémáját képezte az orvostudománynak. Olyan szérumot kellett tehát előállítani, amely immunissá teszi az egészséges embert a kiütéses tifusz fertőzésével szemben. Ilyen szérum már régebben forgalomban volt, előállítása azonban rendkívül nehézkesen és lassan ment. Ennek a szérumnak előállítására élősdieket használtak fel és ezzel a módszerrel az oltóanyag nagy mennyiségben való előállítása lehetetlen volt. Új módszert kellett tehát választani.

— Két amerikai tudós, az egészségügyi hivatal egyik munkatársa: dr. Cox, valamint a Harvard egyetem egyik tanára: Hans Zinsser kezd-

ték meg a kísérleteket. Egymástól függetlenül dolgoztak négy éven át és

csodálatosképen teljesen azonos eredményre jutottak.

A közelmúltban került nyilvánosságra, hogy ennek a két tudósnak sikerült előállítani a fent említett preventív, megelőző célzatu szérumot, amelyet teljes sikerrel alkalmaztak.

— A két tudós eredetileg tulajdonképpen nem is a kiütéses tifusszal foglalkozott.

Ilyen megbetegedések az Egyesült-Államokban nem fordulnak elő.

Van azonban az Egyesült-Államok erdős vidékein egy másik, a kiütéses tifuszhoz hasonló betegség, amelyet „spate fever”-nek hívnak és amelynek kórokozója a kiütéses tifusz kórokozójához hasonló. Ennek megelőző oltóanyagát akarta a két tudós előállítani, ami sikerült is. Később pedig megállapították, hogy ugyanezzel a módszerrel állítható elő a kiütéses tifuszt megelőző szérum is.

— Mint említettem, a két tudós négy éven át folytatta kísérleteit, még pedig a következőképen:

a kiütéses tifusz kórokozót felig kifejtett tojás-embrióban helyezték el. Itt a kórokozók rendkívül kedvező talajra találtak, gyorsan fejlődtek és szaporodtak.

Az így előállított anyagból készítették el azután az amerikai tudósok az említett szérumot, amelyet tengeri malacokon, majmokon és az egészségügyi intézet azon munkásain próbáltak ki, akik a kísérleti munkában résztvettek. Ezek az eredmények sikerrel jártak és azok, akiket az új szérummal beoltanak, biztos ellentállást tanúsítanak a kiütéses tifusz fertőzésével szemben.

— Az oltóanyag alkalmazását természetesen legelőször most már azokon a helyeken folytatjuk, ahol gyakoriabban a kiütéses-tifusz megbetegedések. Az amerikai kormány megbízásából, valamint Johann Béla dr. magyar belügyi államtitkár meghívására jöttem Európába azzal a céllal, hogy itt teljes részletességgel beszámoljak az amerikai kísérletekről, utmutatásokat adjak a szérum elő-

állítására. Az új oltóanyag előállítás módjéről nek többek között

az kölesönöz jelentőséget, hogy rendkívül olcsón és nagy mennyiségben állítható elő. Erre mi sem jellemzőbb, mint hogy naponta könnyen 50—100 ezer dózis készíthető.

Levelet vesz elő, a washingtoni magyar követség 609—1940. számú iratát, amellyel a követség igazolja, hogy Eichhorn Adolph dr. Johann Béla dr. magyar belügyi államtitkár meghívására, az amerikai egészségügyi intézet megbízásából utazik Magyarországra a kiütéses tifusz elleni új oltószerekkel való kísérletezés végett.

— Magyarországon — mondja — Johann Béla dr. államtitkárrel folytatott megbeszéléseim eredményeképpen

öt kárpatáljal községben kerül alkalmazásra, először az új oltószert.

Öt olyan községet választottunk ki, melyekben a legvalószínűbb a kiütéses tifusz-fertőzés.

— Aradról Bucurestibe folytatam utamat és itt Clujca dr. tanárral, a Cantacuzino Intézet európai hírű bakteorológiai szakértőjével lépek érintkezésbe, azzal a céllal, hogy az oltószert előállításának körülményeiről részletesen tájékoztassam és átadjam azokat az anyagokat, amelyek a kísérletezés lefolytatásához, illetve az oltószert előállításához szükségesek. Bucuresti-i megbeszéléseim befejeztével, március 23-án visszatérek Amerikába.

Pillanatig elgondolkozik, majd pedig így folytatja:

— Még megjegyezni kívánom, hogy az oltóanyag előállítására vonatkozó utmutatásokat teljesen dímentesen közöljük, utamnak tehát nem üzleti, hanem emberbaráti célja van.

Az új oltószere egyébként a francia hadsereg vezetői is felügyeltek. A közelmúltban érkezett meg Amerikába a francia hadsereg megbízottja, aki a Harvard-egyetemen tanulmányozza az oltószert előállítását.

— Ha már a háborúról beszélünk, talán nem érdektelen megemlíteni, hogy újból rendkívül időszerű lett a tetanus elleni oltószert. A világháboruban ugyanis sok gondot okozott a tetanus elleni szérum előállítása. Ennek az oltóanyagának nagy mennyiségben való gyártása nehézségekbe ütközött. A francia Ramon tanár fedezte fel a közelmúltban a tetanus elleni új szérumot, amelyet már nagyobb mennyiségben, könnyebben állíthatnak elő.

Ezzel ma már a francia, angol, német sőt a legújabbban az amerikai hadsereg összes katonáit és lovait is beoltják.

Európai impresszióiról érdeklődünk, a kérdést azonban elhárítja:

— Állami tisztviselő vagyok. Politikáról nem nyilatkozhatom. Talán csak a Gibraltárban történt aknakutatásról emlékezhetem meg, mint egyik legérdekesebb uti élményemről. A Gibraltárban szinte tízpercenként indulnak egyik partról a másikra a sodronyhálókat vivő aknakutató hajók, amelyek működése teljesen lehetetlenné teszi aknakutatók a Gibraltárban való elhelyezését.

A beszélgetés itt megszakad, Eichhorn dr. cigarettára gyuit, majd pedig így folytatja:

— Amikor most Európába jöttem, harmincnyolcadszor hajóztam át az Óceánon. Most, hogy újból európai földről vitt a vonat, valami megmagyarázhatatlan fájdalom fogott el: az egykori európai fájdalom, aki a háború idegfeszítő légkörében látja viszont a kontinentet, amelynek évtizedekkel ezelőtt még fia volt.

Az „amerikai nagybácsi” megjegyzése ez, az „amerikai nagybácsi”, aki — a „business is business” elvét megcáfolva — nem üzletemberként, hanem emberbarátként jött át az Óceánon és nem üzletet, hanem orvosságot hoz Európának. Molnár Tibor

0. csó husveti het a Goiyaa ruhazban, Str. Metianu I. 5000 pár cernaharisnya és férfizokni érkezett 19-29-39 Lejes árban!

Rómába utazik Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök

Budapest. (Rador) A Magyar Távirati Iroda a következő hivatalos közleményt továbbítja: Teleki Pál magyar miniszterelnök telességével együtt Trieszibe utazik családja meg látogatása végett. A magyar miniszterelnök szabadsága tartama alatt, a husvéti ünnepek idejére Rómába is ellátogat és bár utazása teljesen magánjellegű, minden bizonynal ki-

hallgatáson jelenik meg Mussolini miniszterelnöknél, és találkozik Ciano gróf olasz külügyminiszterrel is.

CORSO: Ma: 8. 5. 7. 15. 9. 15

Utolsó nap! — A legragyogóbb francia film:

„Párisi ház”

Román és angol hirdató.

Tagjai áldozatkészségének segélyével ujjaépitik az AAC sporttelepét

A nagymultu sportegyesület tisztikarválasztó közgyűlésének lefolyása. — Az új vezetőség névsora. — Az új választmány első ülése

Vasárnap délelőtt 11 órakor az Aradi Atlétikai Klub helyiségében tartotta meg évi közgyűlését, amelyen beszámoltak az elmúlt évi működés eredményeiről és megválasztották az új vezetőséget.

Palágyi Jenő dr., az egyesület elnöke nyitotta meg a közgyűlést és hangsúlyozta, hogy az egyesület szabályainak értelmében a közgyűlés határozatképes. Miután Pfeiffer Lászlót felkérték a jegyzőkönyv vezetésére és Guld Emil, Nagy Imrét a jegyzőkönyv hitelesítésére, az egyesület elnöke elmondotta megnyitói beszédét, amelyek keretében röviden ismertette az elmúlt év munkásságát és őszinte örömeinek és meglepedésének adott kifejezést, hogy az elmúlt esztendő is a tagok munkásságának, a szép eredmények jegyében telt el. Végül ama reményét fejezte ki, hogy az elkövetkező év is hasonló sikerekben gazdag időszak lesz az egyesület életében. Rónay Lajos titkár részletesen beszámolt az AAC tavalyi működéséről és felárta az egyes szakosztályok munkásságát. A részletes hírkári jelentést a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette s ezután dr. Palágyi Jenő elnök emelkedett szólásra. Kérte, hogy Nagy Imre igazgatónak, az egyesület alelnökének jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak meg az egyesület érdekében kifejtett értékes munkásságáért. Nagy Imre, mint ismeretes, szívesen, fordulatosan, az igazságnak híven megírta az AAC történetét. Nagy Imre érdekesítő írása folytatásokban az Aradi Közlöny hasábjain jelent meg. Az AAC története Arad történelmének egy gazdag, élményekben dus fejezete, amely méltóképen tarthat számot a nagyfokú érdeklődésre nemcsak sportkörökben, hanem a legszélesebb kulturális és társadalmi körökben is.

Jegyzőkönyvi köszönet az AAC történetéért

A közgyűlés tagjai egyhangú lelkesedéssel szavazták meg Nagy Imrénak a jegyzőkönyvi köszönetét. Ezután Rónai Lajos olvasta fel a pénzügyi jelentést, amelyet Pfeiffer Sándor a felügyelőbizottság nevében a legteljesebb rendben tájált. Kérte a felmenyvény megadását, ami ugyancsak egyhangúlag megtörtént.

Holló István egyesületi igazgató a továbbiakban ismertette a költségvetési előirányzatot az 1940-41. évi évről és Pfeiffer Sándor felügyelőbizottsági tag meggondolkozásra készítő, értékes indítványának lejártyalására került sor. Az indítvány értelmében ideiglenesen igénybe veszik a tagok áldozatkészségét, hogy az AAC sporttelep átépítési költségeit fedezhessék. Az indítványt azon értelembe fogadták el, hogy egy évig a sporttelep átépítés céljaira 10 lej havi póttárgyat fogadnak el az egyesület tagjaitól, hogy ezáltal biztosítva legyen az átépítési munkálatok anyagi alapja.

Holló István igazgató ezután ismertette az egyesület vagyoni leltárát, majd dr. Palágyi Jenő elnök kérte a régi vezetőség számára a felmenyvény megadását. Beszédében köszönetét fejezte ki az irányukban megnyilvánuló megtisztelő bizalomért s végül kérte, hogy az alapszabályok szem előtt tartásával kezdjék meg az új vezetőség megválasztását.

Az AAC egyesület tagjai lelkesen, egyhangúan választották meg a következő új vezetőséget:

Elnök: Palágyi Jenő dr., ügyvezető elnök: Dömötör László, igazgató: Holló István, alelnökök: Burza Cornel, Apponyi Gyula, Groszmuk József, Fetter Elemér dr., Hendl János, Guld Emil, Nagy Imre, orvosok: Bogros Ernő dr., Schmidt János dr., Frin Sándor dr., Szelle Károly dr., ügyészek: Abaffy Aurel dr., Parecz György dr., Schannen Béla dr., Stanójev Miklós dr., mérnökök: Krón Lénárd, Pap Tihamér.

Választmány: Baky Károly, Bardócz Gyula, Bartótfi András, Behm Béla, Blénessy Béla, Berecz Gábor, Bogdán Gyula, Csenka Gábor, Deme Lajos, Diószeghy József, Duffner Béla, Fáy Gyula, Föder Zoltán, Fränkel Gyula, Gruber László, Halmos Lajos, Hamvas Károly, Horváth József, Hönig István, Janczer István, Kárpáti Béla, Kristyó György, Limbeck Jenő, Mikó Pál, Miloi Gheorghe, Oravecz László, Ordelt László, Pálincás Kálmán, Pálffy Gyula, Pfeiffer László, Pfeiffer Sándor, Pománs Sándor, Prokopetz Emil, Romváry Gyula, Rónay Lajos, Schwellengraber Kálmán, ifj. Sziaszny József, Teffert Lajos, Török Pál, Vámos Miklós.

Pótválasztmány: Bogsch Imre, Dénes Lajos, Gruber Imre, Horváth Antal, Lészay Tibor, Mártycs János, Steinhübel Lajos, Varga Sándor.

PHILIPS
ELEMES KÉSZÜLEK
756

A „Philips” készülékek az egész világot házába hozzák. Meglepő a csodásan szép vétel rövid hullámhosszon. Milyen érzékenység, milyen természetes és tiszta hang! Minden árnívóban „Philips” olyan készülékekkel szolgál, amely messze felülmúl minden hasonló áru készüléket. Kérje meg a valamelyik „Philips” készülék bemutatását a viszontelárusítónál.

6 lámpás superheterodin — nagy érzékenység — erőteljes hangszóró meleg intenzitással — 4 hullámhossz — Aram-megtakarító kapcsoló 3 beállításra — A skála világítás ön-működő kikapcsolása — Igen alacsony áramfogyasztás — Állandóan szabályozható hang — Külön rekesz az elem és az akkumulátor számára igen szép nemes fából.

Kizárólagos képviselő Arad és a megye részére:

PHILIPS RÁDIÓ SZALON Rosenfeld Géza
Telefon: 12-25.

Az újonnan megválasztott vezetőség nevében dr. Palágyi Jenő, a tagok ismételt tisztelettel meg nagyfokú bizalmukkal és megbecsülésük nyilvánításával, beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy az újonnan megválasztott vezetőség azon az úton óhajta vezetni a nagymultu AAC sportegyesületet, amelyen a hagyományokhoz híven át negyven évig haladt. A téreze annak jelentőségét, hogy az AAC nemcsak a sport terén, hanem kulturális, társadalmi terén is jelentős értékes munkát végez — e szemlemben, ennek tudásával végzi az új vezetőség azt a munkát, amelynek elvégzésére a tagok bizalma egyhangúlag kijelölte őket.

Dr. Palágyi Jenő elnök végül kérte, hogy dr. Petz Lipót érdemeinek elismeréseképpen a közgyűlés is járuljon hozzá a kiváló, munkás tag egyesületi főorvosá kinevezéséhez. Az egyesület tagjai lelkes közfelkiáltással nyilvánították rokonszenvüket és elismerésüket dr. Petz Lipótnak, akit egyhangúlag a klub főorvosának választották meg.

Ezüstplakettet kap Raffael Éva

A gyűlés végén került sor az egyesületnek országos bajnokságot szerző Raffael Éva ünneplésére. Dr. Palágyi Jenő elnök, a klub hagyományaihoz híven, a 100 méteres gyorsúszásban 1.23.2 idővel női uszó országos csúcsteljesítményt elért Raffael Évának művészi kivitelű ezüst plakettet nyújtott át. A művészi ötvösmunkára a következő felírást vészték:

Raffael Évának az 1939-ik év legjobb sportteljesítményéért az AAC közgyűlésétől 1940. március 17.

A klub tagjai hosszan és melegen ünnepezték az ifjú bajnoknőt, akinek az egyesület elnöke személyesen nyújtotta át az emlék-plakettet.

A közgyűlés tagjai a választások után a klubhelyiségben maradtak, ahol kedélyes asztaltársaságok alakultak, amelyek továbbra is melegen ünnepezték az új vezetőséget és az általános közkedveltségnek örvendő bajnoknőt.

A közgyűlés után az AAC új választmány

rádiónak tartott, amelyen kijelölték az egyes szakosztályvezeetőket és megalakították a bizottságokat. Sportigazgatóvá Blénessy Béla tornatanárt nevezték ki, az egyes szakosztályok élére pedig a következők kerültek: Atlétika: Schwellengraber Kálmán, labdarugás: Oravecz László, tennisz: Kristyó György, uszó: Rónay Lajos, teke: Rödler Géza, biliárd: Hönig István, vívó: Fränki Gyula, sakk: Steinhübel Lajos, orobos: Pálincás Kálmán, szövetségi megbízottak: Oravecz László, Halmos Lajos, kaszinóvezető: Rödler Géza. A vigalmi bizottság tagjai: Dömötör László, Apponyi Gyula, Burza Cornel, Parecz György dr., Stanójev Miklós dr., Rónay Lajos, Kristyó György Gábor, Limbeck Jenő, Diószeghy József, Török Pál, Gruber László, Pálincás Kálmán, Mártics János, ifj. Halik Péter.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség Jugoszláviában

Belgrád. A Karlovác—Laibach vasutvonalon, Caluka falu közelében tegnap nagyarányú vasúti szerencsétlenség történt. A katasztrófa 20 halottja, 20 súlyos és 10 könnyebb sebesültje van. A szerencsétlenséget egy sziklatömb okozta, amely a Kulpa szűk völgyébe sodort egy vasúti kocsit, egy másikat pedig magával ragadott. A vízbe zuhant kocsi utasai azonnal meghaltak. Az utazó katonák azonnal megkezdték a mentési munkálatokat. Közben egy újabb sziklatömb omlott le és magával ragadta a mozdonyt, valamint a postakocsit.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

Telefon 20-10

Ma, utoljára!

Stanley, a riporterek királya

Spencer Tracy, Nancy Kelly és Richard Green el. — Új Fox híradó a legújabb háborús események el. — Előadások 5. 7. 15. 9.30. 3-kor matiné olcsó helyzetekkel!

HIREK

ARADI KOZLONY

Aradon, 11-12. Sörgöncs, KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 „ || Egy hónapra 70 „

A Kálcssey Egyesület nagysikerű irodalmi délutánja

Vasárnap délután rendezte meg az aradi Kálcssey Egyesület első irodalmi délutánját, amelyen magas színvonalu, kitűnően összeállított műsor gyönyörködtette a nagyszámu hallgatóságot. A Kulturpalota nagy termét ez alkalommal nemcsak az egyesület tagjai, hanem a vendégek is teljesen megtöltötték.

A Kálcssey Egyesület irodalmi délutánjának első műsor száma Bérczy Lajos, ny. főgimnáziumi tanár érdekes felolvasása volt: Aradváros három, egykori közéleti emberének munkásságát, életét ismertette.

— A városunkkal kapcsolatban, — mondotta — terjedt el a közudatban az a szójatek, hogy „Arad — marad...”. — Az igazságot takarja ez a mondás? Nem, mert városunknak mindig voltak olyan személyniségei, akik fontos szerepet vittek városunk kultúrájában, illetve művészeti és társadalmi életében. Ez alkalommal csak három ismert közéleti férfi életéről beszéltek — kezdjük meg Boros Bénil, a nagy vasutépítő munkásságának ismertetésével.

Az előadó ezután feltárta, hogy az aradiak több vasutvonal létesítését köszönhetik Boros Bénilnek, aki teljesen küzdött tervét megvalósításáért. Neki köszönhető, hogy a Cris (Körös) völgyében a vasutállomással együtt bevonult a fejlődőképes kultúra és virágzó gazdasági élet is. A legnagyobb pénzügyi nehézségekkel küzdött, de azért mégis kivívta, hogy megkezdjék és befejezzék a munkálatokat. Az országgyűlési képviselő Boros Bénil életének korszaka Arad történelmének egyik jelentős fejezete.

A második arcképet Darányi János doktortól adta az előadó. A „szegények orvosa” — ahogy általában nevezik, először Komáromban és Budapesten működött, majd vidékre költözött. Aradon telepedett le, ahol rendelkezésére szeretettel és megértéssel fogadta a szegényeket, akiket nemcsak orvosi tanácsokkal, hanem sokszor még gyógyszerrel is segített.

A harmadik közéleti férfi, akiről Bérczy Lajos megemlékezett: Simay István, aki felépítette az Aradon ma is működő vizgyógyintézetet. Simay István tanító, tanár, majd városi iskolai felügyelő volt. Csak azért adta el értékes birtokát, hogy megvalósíthassa kedvenc tervét: a közfürdő létesítését.

Bérczy Lajos tanár előadását, amelyet a humor aranyzáival szövi át, meleg tapszal jutalmazta az előadás közönsége.

A műsor második száma Ürmösvy Jenő főgimnáziumi tanár és felesége, Rényi Józsa hegedű-zongora zenekettőse volt. Mozart egyik legrészesebb szerzeményét, a XVII. szonátát adták elő mély átérzéssel. Ezután Mózes László római katolikus gimnáziumi tanuló a fenn nemzeti hősköltemény, a „Kajvala” bevezetését adta elő. A tehetséges előadó híven tolmácsolta a hősköltemény bevezetésének minden szépségét. Bakó Lászlóné ének számmal következett ezután. A kiválóan iskolázott, kellemes hangú énekesnő Ponchielli, Tosti és Leoncavallo szerzeményeiből adott elő. Zongorán kísérte Fetter Irén zene tanárnő. A zeneszám komoly művészi élmény volt a hallgatóság számára. A műsor befejező száma Hajós Imre festőművész, római katolikus gimnáziumi tanár előadása volt. A szerző távollétében a rendkívül tartalmas és alapos tárgylismerettel igazoló előadást Fischer Aladár igazgató, az egyesület elnöke olvasta fel. „A modern képzőművészeti irányok nyomai a múltban” című előadást vetített képekkel kísérték. Hajós Imre tanulmánya az összefoglaló keretekben is kitűnő tájékoztató nyújtott a képzőművészeti kérdésekben. A Kálcssey Egyesület színvonalas, tartalmas irodalmi délutánját a Királyhalmi-nusz előadásával fejezték be.

— Gyászistenféltet Cállnescu emlékére. Curtea de Arges. Vasárnap tartották meg a curtea de argesi vékesgyházban a gyászszertartást Armand Cállnescu halálának hathónapos fordulója alkalmából. A család, tagokon kívül a gyászszertartáson megjelent az elhunyt számos híve, valamint Gafencu, Silviu Dragomir művésztérek valamint Alexianu helytartó, királyi tanácsos.

— Szombaton temetik Lagerlöf Zelmát. Stockholmból jelentik: Lagerlöf Zelmát a jövő szombaton temetik el szülői mellé, az ősztra eupeviki családi sírboltba.

— ÓRIASI BANYAKATASZTRÓFA AMERIKÁBAN. NewYorkból jelentik: Az Ohio állambeli Villagove egyik szénbányájában robbanás történt. Több bányásznak sikerült kimenekülnie, mintegy ötvenet a robbanás elzárta és körülbelül 200 bányásznak sikerült biztos helyre menekülnie. A mentőcsapatok legújabb jelentése szerint 65 bányász életét veszítette, további 20 bányász hiányzik. A villagovej bányakatasztrófa áldozatainak kiszabadítására irányuló mentési munkálatok a legnagyobb eréllyel folynak, de hivatalosan közölték, hogy nincsen már remény az összeomlott tárnákban levő bányászok megmentésére. A halottak száma 71.

Száz meghűlés grippa
DIANA
bedörzsölés

— Fagyhullám Svédországban. Stockholmból jelentik: Néhány nap óta a hőmérséklet —12 fok alá szállt, sőt egyes helyiségekben —27 fok a hideg.

— Rejtélyes körülmények között pusztult el a svéd kommunisták vezére. Stockholmból jelentik: Hellberg Arthur, a svéd kommunisták vezére, titokzatos körülmények között pusztult el. Lakása abban a házban volt, ahol a párt helyiségei vannak. Az épületben volt elhelyezve a kommunista pártlap nyomdája és szerkesztősége is Hellberg a nyomda és a szerkesztőség felett, az emeleten lakott. Az épületben robbanás történt, melynek következtében tűz támadt, amely pillanatok alatt elharapódzott. Hellberg és négy tagu családja bennégett a házban. A kommunista pártlap főszerkesztője és két munkatársa súlyos égési sebeket szenvedtek.

Március-havi légvédelmi előadások

Március 19-én: III. kerület 8—8.50 A—E betűig, 9—9.50 F—J betűig, 10—10.50 K—O betűig, 16—16.50 P—U betűig, IV. kerület 17—17.50 V—Y betűig.

Március 20-án: IV. kerület 8—8.50 A—E betűig, 9—9.50 F—J betűig, 10—10.50 K—O betűig, 16—16.50 P—U betűig, V. kerület 17—17.50 V—Y betűig.

— Aradváros újabb állampolgársági pótnévjegyzékét állított össze. A város közigazgatási ügyosztálya most készítette el a negyedik állampolgári pótnévjegyzék kimutatását, amelyben összesen 600 név szerepel. Ebben a névsorban túlyomó többségben olyanok szerepelnek, akik részben elkésve, részben hiányos okmányokkal alátámasztva nyújtották be kérelmüket. Szerepel azonban a névsorban mintegy 100 olyan kérvényező neve is, akiknek iratai teljesen rendben vannak. Ezen a negyedik névsoron kívül külön kimutatás készül majd az izraelita vallású jelentkezőkről.

— Meghalt a tragikus aradi vonatbalesés áldozata. Az aradi központi kórház sebészeti osztályán tegnap este meghalt Sperdinanțu Mihail. Mailat (Majlát) község tegyője, aki — mint megírjuk — pénteken délután az aradi állomáson a Timisoara (Temesvár) felé induló motoros szerelvény alá került és a vonat ballábát levágta, míg jobblábát később a kórházban amputálták. A szerencsétlen sorsu ember sérülése annyira súlyosak voltak, hogy az orvosok fáradozásaik ellenére sem tudták a tragédia bekövetkezését megátalni.

— Személyazonossági igazolványok láttamozása. Az aradi rendőrség népesedési hivatala közli az érdekeltekkel, hogy szombatig, március 23-ig a negyedik kerületben lakók régi-újpusú, de még érvényes személyazonossági igazolványait láttamozzák.

Stop!

Aknavesélyt jelző készülék tapasztalatlan nagyvárosi urvezetők részére...

ÓRIASI VÁLASZTEK

női és férfi tavaszi
ujdonságokban

L. MOTIU

divatruházában
A husvétli ünnepekig Consum-
vevőknek is 5% enedmény!

Uj konkordátum kötésére indulnak tárgyalások a Vatikán és Német- ország között (?)

Bern. (Rador.) Svájci diplomata körökben olyan hírek keringenek, hogy a Vatikán és Németország között tárgyalások indulnak a Birodalomban, Lengyelországban, valamint a cseh és morva védnökség területén élő katolikusok vallási szabadságának biztosítására. Bernben olyan hírek is vannak, hogy az előkészítő tárgyalásokat Orsenigo berlini pápai nuncius már meg is kezdte Ribbentrop külügyminiszterrel.

— Uj ötpengősök Magyarországon. Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank március 28-án uj ötpengős bankjegyeket bocsájt ki.

— KÉT SÜLYOS REPÜLŐSZERENCSETLENSÉG OLASZORSZÁGBAN. Rómából jelentik: A Tripolisz—Milánó közötti légiúrat egyik gépe Stromboli sziget fölé jutott lezuhant és 10 utasa, valamint 4 főnyi személyzete szörnyethalt. Ugyancsak súlyos szerencsétlenség történt a római repülőtéren, ahol egy bombavető repülőgép zuhanó le. Két ember meghalt. (Rador).

— Nagysikerű művészestélyt rendeztek a Párisban tanuló román diákok. Párisból jelentik: A Párisban tanuló román diákok nagysikerű művészestélyt rendeztek. Az estélyen megjelent Franasovici párisi román nagykövét is és ott volt Vacarescu Elena, Maria Ventura, Alexandru Falcoianu s a párisi román kolónia csaknem teljes számban. A párisi román templomi kar a francia és a román himnusz énekelte. Beszédet tartottak, majd Ventura asszony Eminescu verseket szavalt francia fordításban. A román diákság művészestélyen megjelentek a párisi magyar diákok is.

— Dömötör Bertalan előadása Grádisten (Mosóczy-telep). Nagy siker mellett tartották meg a Népközség ismeretterjesztő előadásorozatának első előadását Grádisten (Mosóczy-telep) Vasárnap délutánra szülőföldjén megtelt érdeklődő közönséggel a Katolikus Kőr nagyterme, ahol Lengyel István kerületi vezető üdvözölte meleg szavakkal a központi elnökség tagjait és az előadót. Ezután Dömötör Bertalan mérnök előadása következett, melyben több mint egy óra hosszat adott szakszerű ismertetést a tavaszi kert védekezéséről és a gyümölcsfák ültetéséről. Az előadás befejeztével a közönség részéről feltett kérdésekre is kimerítő felvilágosítást nyújtott az illusztris előadó. Az értékes és a grádistei (Mosóczy-telep) kerttulajdonos magyarságnak időszerű előadás végzetével lelkes ünneplésben részesítették Dömötör Bertalan mérnököt. Dániel Péter, a Népközség társadalmi szakosztályának elnöke lendületes szavakkal fejezte be az előadást, amelyet felkérésre a többi kerületben is megismételnek.

Legelőcsöbbsz temetkezési vállalat a
KLUG TESTVÉREK Bul. Reg. Ferdinand 37.
Saját készítmények.
Telefon Arad: 14-30. Tel. Ujarad: 20-22.

— Virágvasárnap ünnepély Galban (Gál). A gálai (Gál) reformátusok szépen sikerült virágvasárnap ünnepélyt tartottak az állami iskolában vasárnap délután 3 órakor. Az ünnepély gyülekezeti énekkel kezdődött, mely után Kovács Zoltán vallás tanár bibliai olvasott és imádkozott. Ezután a vasárnapi iskola növendékei közül kedves szavakat és énekeket adtak elő Kiss Irén, Bartha Miklós, Virágos János, Takács Ilona, Nagy Aranka, Török Zoltán, Nagy Zoltán, Lekczig Árpád, Bódi Irén és Frank Erzs. Kovács Zoltán vallás tanár ünnepi beszédet mondott, ezután ismét szavaltak következtek és páros jelenetet adott elő Csillag Julia, Kiss Judit és Papp István. Énekeltek a leánybibliakör tagjai. Szavaltak Hudzsa József, Kontrás József, Fábian Ilona és Nebik László. Kovács Zoltán imája után gyülekezeti énekkel végződött a szépen sikerült ünnepély, ahonnan lelkes hangulatban távoztak úgy a felnőttek, mint a gyermekek szép serege.

WIZO —ban, ma kedden délután 6 órakor légvédelmi előadás.

SPORT KÖZLÖNY

Főlényes győzelmet aratott az AMTE a tartalékolt CAMT felett

Tizedik helyre kerültek a piros-feketék

A vasárnapi kupaforduló miatt csupán egyetlen nemzetközi bajnoki mérkőzés került lebonyolításra vasárnap és pedig a március 3-ikáról elhalasztott AMTE—CAMT meccs, amely a piros-feketék főlényes győelmét hozta a több tartalékkal klájni kényszerülő CAMT ellen. Az AMTE győelmével egy hellyel előbbre került a bajnoki táblázaton és helyet cserélt jövőheti ellenfelével, a Gloria CFR csapatával. A bajnoki táblázat tehát így alakult át:

1. Venus	14	9	1	4	42:15	19
2. Rapid	14	7	5	2	39:17	19
3. Sp. Studentesc	14	6	6	2	34:21	18
4. UDR	14	4	7	3	23:23	15
5. Unirea Tricolor	14	6	3	5	22:23	15
6. Carpati	14	6	2	6	21:20	14
7. Ripensia	14	5	3	5	20:25	13
8. CAMT	14	5	3	5	21:32	13
9. Juventus	14	3	6	5	25:28	12
10. AMTE	14	6	-	8	24:28	12
11. Gloria CFR	14	5	1	8	14:41	11
12. Victoria	14	2	3	9	11:23	7

Beszámolónk a következő:

AMTE—CAMT 6:1 (3:0).

Mintegy 1200 néző előtt sáros, nehéztalajú pályán került lejátszásra a mérkőzés, amelyre az aradi csapat legiőbb összetételében állt fel. A CAMT pedig Chirotiu, Kohn, Bindea, Tóth-Bedő, és Reiter nélkül. Ez a körülmény rányomta bélyegét a játékra és az AMTE végig nagy főlényben játszva, biztosan szerezte a két bajnoki pontot, sőt, ha végig teljes erőbedobással küzdöttek volna az aradiak, úgy az arány nagyobb is lehetett volna. Jean Petrescu sápjelére így állt fel a két csapat:

AMTE: Gerold — Sivat, Kovács. — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Igna, Léb, Batrin, Reinhardt, Fried. CAMT: Eichler — Perszám, Galgóczy — Iliás, Hoffmann, Cioban — Bücher, Weisz, Poszák, János, Cota.

Batrin indítja el a labdát és már a 2. percben Sivat rug szabadon — mellé, majd Léb lövését fogja Eichler. A 7. p. gólt is ér el az AMTE:

Igna átmege Galgóczyn, beadását pedig Batrin „egyből” bevágja (1:0).

Kezds után azonnal a CAMT kapuja előtt a labda:

Batrin kiteszi Friedet, akinek lapos lövése a balsarokba, az oldalháló alatt csuszik át (2:0).

Továbbra is az AMTE támad, de most már jóval kisebb lendülettel. A 22. p. mégis újabb gól esik: Iliás szabálytalankodik és a 25 méteres büntetőt

Szaniszló oldalról iveri s a labda a meglepett Eichler felett a bal felső sarokba kerül (3:0).

A CAMT alig jut túl a félvonalon, de az AMTE is lelékezett. A 37. p. nyúl Gerold először labdához: János lövését kell mentenie, majd két perc múlva érik el a piros-feketék az első szögletet.

A második félidő kölcsönös sarokrugásokkal kezdődik és csak a 18. p. hoz némi élénkséget, amikor Batrin bombáját Eichler csak üggyel-bajjal tudja szögletre. Az AMTE most igen kényelmes és így a 28. p. a CAMT ér el gólt:

Bücher beadását János a vetődő Gerold alatt küldi a hálóba (3:1).

A gól felrázza — az AMTE-t és alig telik el néhány másodperc a kezdés után, máris újabb góllal válaszol:

Igna pompás lefutása után beadását Reinhardt befejezte (4:1).

Most ismét ellenállhatatlan az AMTE és a 32. b. újból a jobbszárny dolgozza ki a gólt:

Igna lövését Eichler kint és Fried a hálóba vágja a labdát (5:1).

Közben Fried megsérült és két percre elhagyta a pályát. A 38. p. esik a mérkőzés utolsó góla:

Léb előreadását Batrin a kifutó kapus felett az üres hálóba emeli (6:1).

Az AMTE ezuttal igen jól játszott, főleg a fedezetsor volt elemében, amelynek mindhárom tagját elismerés illeti. Egyébként az AMTE főlényére mi sem jellemzőbb, mint hogy Gerold az első félidő 36-ik percében nyúlt először kézzel a

labdához, addig mindössze egyszer avatkozott a játékba, akkor is lábbal.

A védelemben Geroldnak egy nehéz labdája volt. Kovács rendkívül okosan jól játszott. Sivat gyengébben a szokottnál. A csatársorban a jobb szárny vezékedett: különösen Igna és Batrin, de a többiek is igyekeztek. A CAMT-ban a sok gól ellenére is a védelem játszott elfogadhatóan. Itt Galgóczy érdemel dicséretet, míg a fedezetsorban Hoffmann, elől pedig Bücher és János tünt ki. Szögletarány 8:2 (1:0) az AMTE javára. Jean Petrescu jól vezette a mérkőzést.

Balszerencsés vereséget szenvedett a Gloria

A B) ligában is megindultak vasárnap a küzdelmek és a második csoport mérkőzése során az aradi Gloria Lugoion (Lugos) balszerencsés vereséget szenvedett a Vulturii együttesétől. Ennek a csoportnak a meglepetése egyébként a Kínizsi veresége Turnuseverinben. A Mica, az Electrica és a Minerul győztek a többi mérkőzéseken és a táblázat az alábbi:

1. Mica	10	9	-	1	28:5	18
2. Electrica	10	8	-	2	19:12	16
3. Kínizsi	10	7	-	3	24:17	14
4. Vulturii	10	5	1	4	14:16	11
5. Minerul	10	5	1	4	12:13	11
6. Jiul	10	3	2	5	13:11	8
7. Gloria	10	3	2	5	25:23	8
8. CFR Simeria	10	2	2	6	5:13	6
9. Sparta	10	1	2	7	10:25	4
10. CFR T.-Severin	10	2	-	8	10:25	4

Beszámolónk a következő:

Vulturii—Gloria 3:2 (0:2). A Gloria pompásan kezdett és Mercea, valamint Farkas révén kétfólos vezetésre is tett szert, de szünet után az aradi csapat visszaesett s a Vulturii Mayer (2), valamint Metzmann góljaival megszerezte a győzelmet. Az aradi csapathól csak a közvetlen védelem játszott végig jól, de kielégített Siclován és Farkas is. A mérkőzést Sepi Siviú vezette.

Minerul—Jiul 1:0 (1:0). A Minerul lendületesebb volt és győzelme megérdemelt. Schwartz szerezte az egyetlen gólt. Biró Cretu.

Electrica—CFR Simeria 1:0 (1:0). Az Electrica elbizakodottsága majdnem megbosszulta magát. Gál lötte a mérkőzés gólját. Biró Pálfi.

CFR T.-Severin—Kínizsi 2:0 (1:0). A forduló meglepetése. A CFR győzelme megérdemelt volt és góljain Luculescu és Pariol osztottak. Biró Körmozcy.

Mica—Sparta 3:1 (3:0). A Mica idegenben is biztosan nyert. A gólokat Teucean (2) és Popa, illetve Johann szereztek.

O EGYÉB B) LIGAS EREDMÉNYEK: AMTE—Törekvés 2:1 (1:1), MSE—Oltau 1:1 (1:1), Praha—Macabi 0:0, DVA—DOC 4:1 (0:1).

Megkezdődtek a kerületi bajnokság küzdelmei

Az alkerületi elsőosztályú bajnokság küzdelmei vasárnap vették kezdetüket és az első fordulón három mérkőzés szerepelt, míg a negyedikén a Tricolor játék nélkül jutott két ponthoz a Gaínaval szemben. Az Astra az Unireat, a Titanus az Egyetértést győzte le, az ATE és a Transilvania pedig megosztották a pontokat. A táblázat a következő:

1. Crisana CFR	11	10	-	1	37:9	20
2. Olimpia	11	9	-	2	41:7	18
3. AAC	11	8	1	2	24:14	17
4. Astra	12	7	1	4	26:13	15
5. Titanus	12	6	3	3	32:14	15
6. Unirea	12	6	2	4	22:27	14
7. Tricolor	12	5	2	5	24:34	12
8. ATE	12	4	2	6	22:23	10
9. Transilvania	12	3	2	7	18:18	8
10. Egyetértés	12	3	1	8	16:33	7
11. Banatul	11	2	-	9	9:44	4
12. Gaiana (törölve)	12	-	-	12	4:39	-

Beszámolónkat alább adjuk:

Astra—Unirea 5:0 (2:0). Az Astra biztosan

A SZIFILISZ

diszkrétan és alaposan, szájon beszédendő módon, csak az új, eredeti külföldi "ARONGYL" gyógyszerrel kezelhető, előállítva a Pagnol laboratóriumok által, Versailles (Franciaország) és engedélyezve az Egészségügyi Minisztérium által. A több mint 15 év óta folyó kísérletezések a francia klinikákon tanuskodnak az eredményekről, amelyet ezen készítmény fel tud mutatni. Tartalmazza, a szervezetnek teljesen ártalmatlan formában, az összes praktikus gyógyszereket, azaz arzént, bizmutot és higgyant. Dr. Guci gyógyszerár, Bucuresi, Calea Victoriei 33, az itveget 510 lei utánvét ellenében szállítja. Kivánságra felvilágosító brosurát küld "NIFAR" S. A. R., Serviciul Stintifice AE, Str. Maria Rosetti 47., Bucuresi.

győzött. A gólokon Valea (4) és Baranvi osztokozták. Biró Oprita.

Titanus—Egyetértés 4:1 (0:0). A Titanus a második félidőben felülkerekedett. Góllövők: Ray (2), Risztin és Dekozri, illetve Stahl I. Biró Polareczky.

Transilvania—ATE 1:1 (1:1). A Transilvania gólját 11-esből Karagvéna, a tornászokét pedig Schwartz szerezte. Halbauer gólját a bíró nem adta meg. Biró Marita.

A Venus, Rapid, Sportul és FC Braila a Román Kupa középdöntőjében

Bucuresi. A szombati Venus—Carpati (3:1) mérkőzés után az elődöntő többi három mérkőzésére vasárnap került sor és a vasárnapi mérkőzéseken a Venus mellett a Rapid és a Sportul Studentesc, valamint az FC Braila kvalifikáltak magukat a kupaközépdöntőre. A vasárnapi mérkőzésekről az alábbi beszámolót adjuk:

Sp. Studentesc—Dragos Voda 6:2 (3:1). Főlényes győzelem. A gólokat Constantinescu—Grecu (4) és Mihalescu (2), illetve Panenka (2, egyet 11-esből) szereztek. Biró Bruckner.

Rapid—FC Ploesti 2:0 (2:0). A Rapid már az első félidőben bebiztosította győelmét Barátky góljaival. A mérkőzést Ritter vezette.

FC Braila—Victoria (2:0) (0:0). Az FC Braila megérdemelten nyert. Mindkét gólt Oprean érdemte. Biró Gh. Busa.

Az ATE 61. évi közgyűlése

Az Aradi Torna Egylet vasárnap délelőtt tartotta meg nagy érdeklődéssel kísért 61. évi tisztújító közgyűlését az Avram Iancu-teren lévő saját klubhelyiségében. Bojcs Aurel dr. elnök megnyitójában hódolatjeljes szavakkal emlékezett meg Ófelsége II. Carol királyról, akit a közgyűlésen megjelentek jelkes eljenzésben részesítettek. Az elnök rámutatott arra, hogy a nemzetközi politikai bonyodalmak kihatással voltak az egyesület működésére is és ezért fejszólította a tagokat, hogy fokozott munkateljesítményt vállaljanak magukra. Glück Lajos főtitkár évi beszámolójának elmondása után bejelentette, hogy másirányu elfoglaltsága miatt kénytelen megválni a tisztségétől. A közgyűlés sajnálatlaltal vette tudomásul Glück Lajos távozását, mert a főtitkár éveken keresztül fáradságot nem kímélve jelentős tevékenységet fejtett ki az egyesület érdekében. Kabáth Ferenc titkár jelentése után felolvasta az ellenőrök jelentését, majd a különböző szakosztályvezetők beszámolója következett. Elsőnek Vogel Miklós, a futballszakosztály nevében, Glück László, a turista szakosztály, Baranyi Ferenc evezős szakosztály, Bodnár László sakk-, szakosztály, Depold Ferenc tennisz-szakosztály, Beleznyay István korcsolya szakosztály nevében tette meg jelentését, amelyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett, majd Kabáth Ferenc pénztárosi jelentése után Szalay Géza ügyvezető elnök emelkedett szólásra. Szalay Géza közölte, hogy lemond emőki tisztségéről és az egyesülettel szemben fennálló követelést elengedi az egyesület javára. Bodnár József sportigazgató beszédében rávilágított arra a fájdalomra, amely az egyesület tagjait áthatja Szalay Géza lemondása következtében és egyben köszönetet mondott a nagyjelű adományért. Ugyiszintén köszönetet fejezte ki a sportigazgató Weisz Arnold gyógyszerésznek, az egyesület alelnökének, amiért a múlt év folyamán a működő tagokat díjmentesen látta el gyógyszerrel.

A közgyűlés határozata értelmében Szalay Géza ügyvezető elnök tisztségét nem töltik be és ügykörét háromtagu direktorium látja el. Ennek elnöke Hacker Adolf, tagjai pedig: Bodnár József és Dávidházy Kálmán.

A közgyűlés ezután megválasztotta az új tisztitkárt, amelynek tagjai a következők: Diszelnök: Dr. Marfa Alexandru királyi hely-

HUSVÉTRA prágai módra készült **senkák**, CZMOR üzletekben, **Str. Me-tianu, Piata A. Iancu** házikolbász és fiatal barány

taró, dr. Steinhilber Pál örökös díszelnök. Elnök: Batis Aurel, társelnökök: Dr. Bejan Romulus, dr. Cotofan Romulus, Darányi János, Denhoff Sándor, Eichner Ákos, Hacker Adolf, Hentschel István, Lakatos Adorján, dr. Nagy László, dr. Örfi Gyula, dr. Reisinger Ferenc, dr. Sugár Jenő, dr. Stajber János, Szalay Géza, Weisz Arnold, Zih József. Alelnökök: Dr. Bugariu Valeriu, Baranyi Ferenc, Bjedy Géza, Bodnár József, Czeller Jenő, dr. Eckstein Béla, Glück Lajos, Hönig Árpád, dr. Kurzer Károly, Lazar Vasile, Manea Dumitru, Mitra I. Sándor, Szigeti Oszkár, dr. Steiner Jenő, Trijksz Rudolf, dr. Weisz Pál. Pénztárosok: Dávidházy Kálmán, titkár: Bodnár László. Sportigazgató: Bodnár József, jegyzők: Dániel Balázs, Dénes György, Farcutiu Dumitru, Gábris András, Hadinger Augustin, Haybok I. Zoltán, Weichelt János. Főpénztáros: Kovács József, szakosztály-pénztárosok: Danhoff Sándor, Depold Ferenc, Gajlov Rudolf, Márkus László, Zporovszky Ferenc. Ellenőrök: Kemény Géza, Kohányi György, Lócs Zoltán, Mannheim Károly, Löwy Izidor, Mészáros István, Róna Sándor, Szilassy István, Strzalka János, Zannoni István. Gazda: Lócs Zoltán. Könyvtáros: Kovács József, ügyészek: Dr. Kéle Sándor, dr. Mannheim Adorján, dr. Nagy László, dr. Örfi Gyula. Orvosok: Dr. Bugariu Valeriu, dr. Eckstein Béla, dr. Jeremiás Miklós, dr. Németh Miklós, dr. Reich Béla, dr. Singer József, dr. Steiner Jenő, dr. Téthi Pál, dr. Weisz Pál.

Szakosztályvezetők: Farcutiu Dimitrie, futball: Probasz Ejemér, vezetés: Gallo Rudolf, turiszták: Glück László, sakk: Catana Victor, tennis: Depold Ferenc, asztalitenisz: Kiss Imre, korcsolya: Zporovszky Ferenc, asztali tenisz: Jegdics Albert, teke: Depold Ferenc.

Ezenkívül negyven tagu választmányt választottak, majd ennek megünnepeltje után Hentschel István magánjövőjü beszédben méltatta a vezetőség munkáját és az egyesület nevében megköszönte a vezetőség fáradozását, amelyet az elmúlt évben kifejtettek a tornaegyesület érdekében.

Az Újpest nyerte a magyar rangadót

Budapest. A magyar nemzeti bajnokság fordulóján rangadó került lejátszásra: Az Újpest és a Ferencváros mérköztek és a győzelmet Újpest szerezte meg. Az őszi első Kispesztnek végre tavasszal is sikerült győznie, a Hungaria pedig újabb győzelemmel erősítette meg a vezetőhelyét. A bajnokságban a sorrend a következő: Hungaria 31, Újpest 26, Kispeszt 24, Ferencváros 24, Tőrekvés 22, Szeged 21, Ejektrómos 21, Gamma, 19, Boeska 16, Haladás 15, Szolnok 15, Taxisok 12, Kassa 8 pont. Beszámolóink:

Újpest—Ferencváros 4:1 (1:1). Suhai gólját Meszter egyenlítette, majd a második félidőben Hidasi, Kállai és Kocsis szereztek a további gólokat. A többi eredmények: Hungaria—Kassa 6:0 (3:0), Tőrekvés—Gamma 2:2 (1:1), Haladás—Szeged 2:0 (0:0), Kispeszt—Bocskai 3:0 (1:0), Ejektrómos—Taxisok 4:2 (2:0).

O AZ NB. VASÁRNAPI MŰSORA. Az A) II. gában vasárnap a következő mérkőzéseket bonyolították le: AMTE—Gloria CFR, CAMT—Victoria,

Aradi WAGON-LITS // COOK me-netjegyiroda, Minorita-palota, biztosítja a t. utazóközönséget, hogy kiad külföldi vasuti jegyeket, passz-füzeteket a hivatalos árakon ::

Ripensia—U. Tricolor, Sp. Studentesc—UDR., Rapid—Carpati, Venus—Juventus.

O ÉNEKES ISTVÁN, elhunyt magyar olimpiai ökölvívó-bajnok emlékére nagyszabású ökölvívó-versenyt bonyolítottak le Budapesten osztrák és svéd ökölvívók részvételével, amelynek eredményei a következők: Zseni (magyar)—Geyer (osztrák) döntetlen, Torma I (m.) győz Kertschbaumer (O) ellen, Vojnovits (m.) győz Walter (o.) ellen, Mándi (m.) Argen (svéd) döntetlen, Jákiés (m.) győz Norén (sv.) ellen, Tandberg (sv.) győz Szolnoki (m.) ellen.

TEKESPORT

Megkezdődtek a csapatbajnoki küzdelmek

Csak az Infratirea ért el kielégítő eredményt a csapatbajnokság első tavaszi fordulóján
Nincs veretlen csapat a B) csoportban

A teke csapatbajnokság tavaszi fordulójának nyitánya vasárnap került lejátszásra, mely alkalommal ugyan a favoritok győztek és csak az AAC tartaléknak veresége meglepetésszámba, de az eredmények az Infratirea teljesítményét leszámítva, melyen alatta maradtak annak a várakozásnak, melyet a jó edzési hírek sejtetni engedtek.

A csapatok váltakozó formája és a játékosok biztonságának hiánya mindenesetre a hosszú és kemény tél edzési hiányának tudható be, de hisszük, hogy most már hamarosan magáratálal minden csapat és hétről-hétre fejlődve, rövidesen ismét elérik a kétszázás határt.

A vasárnap lejátszott mérkőzések eredményei a következők:

AAC—Metalurgist 190:164. Az atléták csak az első menetükben játszottak meggyőzően és menetenként gyengülve, mérsékelt eredménnyel nyertek a bizonytalanuló vasas csapat ellen. Az AAC menetei 61+51+43+35, míg a Vasasoké 41+36+43+44 voltak. Csa-

patok: AAC: Blaskovits, Schmeltzer, Macian, Szalma, Bardócz, Lengyel, Varga, Renyé, Turtueren, Wingeron, Török, Mezej II, Metalurgist: Szendrey III., Panta, Szendrey II., Szilágyi, Tyahor, Gregorik, Iancu, Vékus, Matolcsi, Grosz, Pop II., Szendrey I. A mérkőzést Fejes vezette le, körütekintéssel.

A tartalék csapatok mérkőzését meglepetésre a Metalurgist B) csapata nyerte 158:149 arányban, az atléták II emberrel felálló B) csapata ellen, mely így első bajnoki vereségét szenvedte. Menetek: 41+30+43+44, illetve 27+34+35+53.

Prieten—Fortuna 195:133. A Prieteni sincsen még formában, de kiegyensúlyozott, közepes játékkal, könnyen győzött az edzése elején tartó Fortuna legénysége ellen. A Prieteni 53+44+54+44-es meneteivel szemben a Fortuna 44+41+22+26-os meneteiket játszotta. A Prieteni csapata Strzalka, Rosenzweig, Wittmer, Orbán, Ermesz, Böhm, Rennich, Bolváry, Butyka, Curila, Dreucean, Miloszlav, míg a Fortuna Tamás, Mánuti I., Albu, Mánuti II., Botka, Cibire II., Călgorescu, Karsó, Kuruńczu, Nádasky, Tóth, Nuyef összeállításban vette fel a küzdelmet, Balogh Józsi bírskodott.

A B) csapatok küzdelméből is a Prieteni került ki 174:132 arányban, az újoncokból álló Fortuna tartalékjaival szemben. A Barátok 35+51+44+44-es meneteivel szemben a Fortuna 44+35+17+36-os meneteiket játszotta. Jó bíró volt Blum.

Infratirea—Tricolor 221:158. Az Infratirea II emberrel kezd, de a második menetben Nagy II.-vel kiegészülve, két pompás menettel biztonságosan győz az idegenen játszó Tricolor ellen, kik meg sem közelítették edzéseredményeiket. Az Infratirea 42+63+72+44-es meneteivel szemben a Tricolor 48+35+33+42-es meneteiket ért el. Filipas Hanga, Kiss I., Dulian, Lukács, Böhm II., Mozák, Schauer, Révész, Kertész, Fritz, Nagy II. volt az Infratirea összeállítása, míg a Tricolor Tóth, Ferenczi, Román, Wolf II., Balla, Tusz I., Weszely, Bárány, Szirbusz, Róza, Wolf I., Varga I legénységgel állott ki. Bíró: Fürbacher.

A tartalékcsoportok küzdelméhez az Infratirea nem állított ki csapatot, így a mérkőzés két pontját a Tricolor kapta, bár a Tricolor csapatának a saarany miatt egyedül is kellett volna játszania.

KOZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az április elsején életbelépő új lisztellenőrzési rendszer módosítását kérik az aradi kiskereskedők

A Kereskedelmi és Iparkamara utján emlékirattal fordulnak a buzaértékesítő hivatalhoz

Vasárnap délelőtt Engel Gyula elnökletével választmányi ülést tartott az Arad és Vidéke Kiskereskedők Szindikátusa. A választmányi ülésen több időszeri kérdéssel foglalkoztak, így többek között megemlékeztek arról is, hogy április elsején új lisztellenőrzési rendszer lép életbe, vagyis április elsejétől a lisztet forgalombahozó kiskereskedők is új lisztkönyveket kell vezessenek. Ez az új lisztkönyv az eddigi könyvtől eltérő rovatokat tartalmaz és olyan kötelezettségeket ró a kiskereskedőkre, amelyeknek teljesítése szinte a lehetetlenséggel határos.

Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában már megemlékeztünk a kiskereskedők által vezetendő lisztkönyv különböző rovatjairól és ezeknek lényegét ismertette teljes részletességgel elnöki jelentésében Engel Gyula.

— Az egyik rovat szerint — mondotta az elnök — a lisztet forgalombahozó kiskereskedő köteles minden egyes vevőnek számozott bont adni az eladott liszt mennyiségéről és áráról. Ezeknek a bonoknak sorszámát, valamint az azokban foglalt lisztmennyiséget be kell vezetni a lisztkönyvbe. Egy másik rovatban fel kell tüntetni az este kiállított és a nap folyamán történt eladásokról kiállított összesített számlát. Így tehát a kereskedő köteles minden este a napi liszteladásról egy összesített számlát készíteni, amelyet bélyeggel kell ellátnia. Ennek az este elkészített számlának alapján a pénzügyigazgatóság illetékes adóhivatala naponta szabadforgalmi jegyet állít ki az előző nap eladott lisztről és ennek a szabadforgalmi jegynek számát is be kell vezetni a lisztkönyvbe. Ennek az utóbbi rendelkezésnek a gyakorlati értelmét nem látjuk, mert hiszen mi célja lehet annak, hogy az előző nap eladott és azóta talán már el is fogyasztott lisztről szerezzen be a kereskedő szabadforgalmi engedélyt. Ennek az engedélynek naponként való beszerzése annyi után

járást igényel, ami egy kiskereskedő számára, a kinek rendszerint alkalmazottja sincs, a lehetetlenséggel határos. Valószínűnek tartjuk, hogy arra a bonra, amelyet a vevőnek adunk, nem kell bélyeget alkalmazni, az este elkészítendő összesített számla azonban bélyegköteles és ugyanakkor bélyegköteles a kérvény is, amelyet a szabadforgalmi bárcák érdekében a pénzügyigazgatóság naponta be kell adni. Mindaz annyi költséget jelent, hogy ilyen körülmények között a kereskedő nem keres a liszt eladásán. Mindezekre való tekintettel a Szindikátus emlékiratot intézett az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához, amelynek közbenjárását kérte az új lisztkönyv rovatjainak módosítása érdekében. A Kamara az emlékiratunkkal egyetértve, fajirattal fordult ebben az ügyben a központi buzaértékesítő hivatalhoz, a nemzetgazdasági minisztériumhoz, valamint a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségéhez. A régi lisztkönyvek egyébként március 31-ig használhatók, míg az újak április elsején lépnek életbe.

— Egy új rendelkezés értelmében egyébként a lisztkönyvek vezetése alól mentesültek azok a falusi kiskereskedők, akik egy-egy vevőnek öt kilogramnál kisebb lisztmennyiséget adnak el. Ez kedvező újítás. Szindikátusunk ebben az ügyben emlékirattal fordult a minisztériumhoz és azt kérte, hogy terjesszék ki ezt a kedvezményt a városi kiskereskedőkre is, másrészt pedig engedjék meg azt, hogy a lisztkönyv vezetésére nem kötelezett kiskereskedők husvét és karácsony előtt öt kilogramnál nagyobb mennyiségű fehér lisztet hozzanak forgalomba, mint ahogyan a falusi malmoknak is megengedik, hogy husvét és karácsony előtti héten nullás lisztet egy-egy családnak 50 kilogrammig terjedő mennyiségben örölhessenek.

Az elnök jelentését az egybegyűltek nagy

érdeklődéssel hallgatták végig és helvessé váltak tudomásul a Szindikátus elnöksége által megindított mozgalmat. Ezután a zárszámadásokat, valamint a jövő évi költségvetést tárgyalták le, majd pedig elhatározták, hogy a Szindikátus

közgyűlését április 14-ikén tartják meg. Az elnök ezután közölte, hogy a Szindikátus taglétszáma jelenleg 693 és a tagok száma egy év leforgása alatt több, mint kétszázalékkal gyarapodott.

Megalakult a román-jugoszláv kereskedelmi kamara

Szorosabbá fűzik a két ország gazdasági kapcsolatait

Belgrád. (Rador.) Rendkívül ünnepélyes keretek között alakult meg vasárnap délelőtt a román-jugoszláv kereskedelmi kamara. Jelen voltak Kerekovics ezredes, Péter jugoszláv király képviselőjében, Andres jugoszláv, Christu román kereskedelmi miniszterek, Markovics jugoszláv külügyminiszter, Cadere belgrádi román nagykövet, a román gazdasági élet számos képviselője, akik ecélből érkeztek Belgrádba és a jugoszláv gazdasági élet képviselői. A román-jugoszláv gazdasági kamara alakuló ülésének kezdetén hódoló táviratot intéztek II. Carol és II. Péter királyokhoz, Pál régensherceghez, Tatarescu és Cvetkovics miniszterelnökökhöz. Elsőnek Andres jugoszláv ipari és kereskedelmi miniszter szólalt fel, aki rámutatott, hogy a kamara megnyitása abban az időben történik, amikor a legnagyobb szükség van a két ország gazdasági kapcsolatainak szorosabbra fűzésére. Ez az új gazdasági szervezet — jelentette ki Andres miniszter — lehetővé teszi a két ország számára,

hogy kölcsönösen kiegészítsék egymás gazdaságát.

Utána Christu román kereskedelmi miniszter emelkedett szólásra és örömmel állapította meg, hogy az utóbbi években Jugoszlávia és Románia között a kereskedelmi forgalom nagy arányokban fejlődött. Ez a kereskedelmi kamara olyan eszköz lesz, amely kétségtelenül óriási szolgáltatásokat tesz majd mindkét országnak.

Cadere belgrádi román nagykövet megállapítja, hogy a román-jugoszláv kereskedelemnek épp úgy, mint a szövetségi politikának szüksége van erre a szervezetre, amely megfelelő nemcsak a két ország, hanem az egész Balkán-szövetség érdekeinek.

Végül Negel, a bucarestii kereskedelmi kamara elnöke beszélt a jugoszláv és román gazdaság hivatásáról a Dunamedencében.

Délben Victor Cadere díszbédet adott Christu miniszter és a román gazdasági küldöttség tiszteletére.

Kilenc millió lejes nyereséget mutat ki a Victoria takarékpénztár

Arad egyik legrégebbi pénzintézete, a Victoria takarékpénztár Mocsonyi Anton királyi fővadászmester elnöklete alatt tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az igazgatóság évi jelentését a közgyűlésen Iercan Nerva dr. vezérigazgató, országgyűlési képviselő olvasta fel. A mérleg adatai szerint az intézet 1939. évi tiszta nyeresége 9 millió lei, amelyből 3 millió leit 2 százalékos netto osztalék fizetésére fordítanak, míg 6 millió leit a folyó üzletlévre visznek át.

A közgyűlés, amely az elhangzott évi jelentést, valamint a mérleg adatait elismeréssel vette tudomásul, háromévi időtartamra a következő igazgatóságot választotta meg: Elnök: Mocsonyi Anton királyi fővadászmester, alelnök: Zigre Nicolae dr. volt vallásügyi miniszter Oradea (Nagyvárad), igazgatósági tagok: Angel Stefan dr. volt polgármester, Pascutiu Silviu dr. közjegyző, Cotioiu Romulus dr., a Nemzeti Ujjászűlésés Frontja aradi tagozatának elnöke, Rafiroiu Remus mérnök, a SIAB igazgatója, Baltescu Ioan főmérnök, a Resita igazgatója Timisoara (Temesvár), Tiucra Patriciu főesperes, Timisoara (Temesvár), Popa Teodor ügyvéd Oradea (Nagyvárad), Carpis N. nagybirtokos Oradea (Nagyvárad.) Felügyelőbizottság: Pacuraru Brutus, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára, Seculin Sava, az ortodox püspökség gazdasági tanácsosa, Demian Aurel dr. ügyvéd, országgyűlési képviselő, Tieran Emil dr. timisoarai (temesvári) alpolgármester és Pop Alexandru dr. sebészfőorvos Oradea (Nagyvárad.)

Megállapították a nyersbőrök eladási árát

A legfelsőbb kartelltanács ülést tartott, a melyen a nyersbőrök eladási árával foglalkozott. A bizottság a hat hónapig terjedő korú borjúk nyersbőrének árát a következőképpen állapította meg: 60 lei a fehér bőr és 52 lei a barna bőr kilogramja. Ami a 16 kilogramon aluli bőroket illeti, ezek árára vonatkozóan a bizottság azt a véleményezést adta, hogy a március 2-ikén a raktárakban volt bőroket az ODAMP nevű szervezet a vásárlók által ténylegesen kifizetett árak figyelembevételével veszi át. A fenti árakhoz költségek címén még 5 leit adnak hozzá.

— **Esott a gyapot ára.** Az Argus jelentése szerint a gyapot ára kilogramonként 10 leiel esett, vagyis a gyapot kilogramonkénti ára 355 lei.

Minisztertanácsi jegyzőkönyv az 500 és 100 lejes hadfelszerelési jegyek kibocsátásáról

A Monitorul Oficial március 15-iki száma közli azt a minisztertanácsi jegyzőkönyvet, a melynek értelmében az autonóm nemzetvédelmi alap felhatalmazást nyer arra, hogy 500 és 100 lejes névértékű hadfelszerelési jegyeket is kibocsásson. Ezeknek a hadfelszerelési jegyeknek lejártá öt év, kamata pedig 4 százalékos. A kamatot az aláírók előre levonják, vagyis a 100 lejes bont 80 lei, míg az 500 lejes bont 400 lei lefizetése ellenében veszik át. Az említett bonok és azok kamatai teljesen adómentesek.

— **Trimbitioii Traian a külkereskedelmi minisztériumban teljesít szolgálatot.** A nemzetgazdasági miniszter rendelete értelmében Trimbitioii Traian, volt aradi iparfelügyelőt a külkereskedelmi minisztériumba helyezték át és I. Gr. Dumitrescu, a kereskedelmi és fizetési egyezmények igazgatójának helyettesítésével bízták meg.

— **A szabadforgalmi devizák árfolyamai.** A devizahivatal a szabadforgalmi devizák árfolyamait a következőképpen állapította meg: angol font 889 lei, dollár 230, svájci frank 51,60, svéd korona 54,80, török font 182, palesztinai lira 890 lei.

— **LEJÁRT AZ ADÓAMNESZTIA HATÁRIDEJE.** Az adóamnesztia határideje március 15-én lejárt és annak meghosszabbítására nem történt intézkedés. Mint ismeretes, április elsejével új amnesztia-törvény lép életbe, mely szerint mindazok, akik adókihágásaikat március 15-ig nem jelentették be, ezt az új amnesztiát vehetik igénybe.

— **Emelték a Hellas-cigaretta árát és új külföldi cigarettákat hoznak forgalomba.** Az autonóm monopólpénztár két új importált cigaretta-fajtát hoz forgalomba, mégpedig a „Hunter” és az „Old Navy” nevűt. Mindkettő darabonkénti ára 5 lei. A „Hellas” nevű importált cigaretta darabonkénti árát 3,50 leiről 4 leire emelték. Ez az utóbbi cigaretta egyébként a vidéken a közelmúlt hetekben egváltalán nem volt kapható.

— **A kártyák új árai.** Az autonóm monopólpénztár rendelkezése értelmében a kártyák új árait a következőképpen állapították meg: I. osztályú minőségű kártya 182 (eddig 172), II. oszt. minőségű kártya 106 lei (eddig is 106 lei), III. oszt. minőségű kártya 86 lei (eddig is 86 lei), társaskörök részére szolgáló kártya 212 lei. A fenti árakhoz 20 lei repülőbélvegyilletéket, míg a társaskörök részére szolgáló kártya esetében 50 lei repülőbélvegyilletéket kell számítani.

— **Céhtitkári tanfolyam Bucurestiben.** A munkaügyi minisztérium rendelkezése alapján Bucurestiben 30 napos céhtitkári tanfolyamot rendeznek, a Bucuresti székhellyel működő munkás és magánisztviselő-céhek számára. Ennek a tanfolyamnak megszervezésére Lotar Radaceanu kapott megbízatást.

A legelső napon jelentkezni tartoznak az Aradra érkező utleveles külföldi állampolgárok

Az aradi központi rendőrség állambiztonsági hivatala a belügyminiszterium vonatkozó rendelete alapján közli az érdekeltekkel, hogy az országba érkező külföldi állampolgárok, megérkezésük első 24 órájában jelentkezni tartoznak az állambiztonsági hivatalban, még abban az esetben is, ha csak nyolc napos tartózkodásra érkeztek az ország területére.

A jelentkezés akár személyesen, vagy a vendéglátó, esetleg szállodai alkalmazott, vagy bárki más által eszközölhető a központi rendőrség 45. számú szobájában. Mindazokat, akik kivonják magukat ezen ellenőrzés alól és nem tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, vagy hamis adatokat közölnek, a vonatkozó törvények alapján a lesgigorubban megbírságotlják és ugyancsak eljárást indítanak azok ellen is, akik olyan idegeneknek adnak szállást, akik utleveleiket nem láttamoztatták a sziguranacán.

Tisztújító közgyűlés

az aradi Református Férfiszövetségben

Vasárnap, március 17-ikén délelőtt 11 órakor tartotta tisztújító közgyűlését az aradi református férfiszövetség. Tarnóczi Lajos egyházi és Szarka László ügyvezető elnök elnöklete alatt, Kalmár László számvizsgáló bizottsági elnök beszámolt a férfiszövetség múltévi számadásainak megvizsgálásáról, amiből örömmel vette tudomásul a közgyűlés a férfiszövetség anyagi állapotának javulását. Elismeréssel adózott a közgyűlés a vezetőség odaadó működése iránt, amellyel eredményesen teljesítette a tagok között a szerepet és a kölcsönös megbecsülés érzését; másfelől segítségére volt az elesett szegényeknek. Ezután a tisztikar megválasztására került a sor, mely alkalommal az új vezetőséget egyhangulag a következőképpen állították össze:

Lejkész-elnök: Tarnóczi Lajos, lelkész-alelnök: Kovács Zoltán. Tiszteletbeli elnökök: Nagy Dezső, Dömötör László, Muzsay József, Berecz Gábor. Elnök: Varga Lajos főmérnök, ügyvezető elnök: Szarka László, alelnökök: Dömötör Bertalan, Berecz János, Illyés István, titkár: Mészáros László, jegyzők: Bakó Károly, Deák Sándor, Rónay Lajos, pénztáros: Diósszilágyi Dezső, helyettes pénztáros: Magyar Mihály, ellenőrök: Földes Géza, Halmi Lajos, Borza Gábor, Kiss János, Szabó László, egyházkerületi delegátus: Veres Zoltán, egyházmegyei delegátus: Kálmán Lajos, számvizsgáló bizottsági elnök: Kalmár László, tagjai: Dr. Bedő András, Pap-Gy. Imre, Tonk Antal, ügyészek: Dr. Hoffmann Lajos, dr. Kajkó Károly, Szeniványi Elek, Várnai Miklós, gazdák: Kun József, Kozsa István. Választmányi tagok: Almássy Lajos, Apponyi Lajos, Bánffy Ákos, Csont Sándor, Dávidházi Imre, Deme Lajos, Dezső Imre, Falus Lajos dr., Gál Mihály, Hegedüs József, Juhász László, Kiss Ernő, Kiss Sándor, Károly Sándor, Kovács Ákos, Lészay Tibor, Megyeri Ferenc, Mészáros Sándor, Molnár István, Németh János, Németh István, Orbán István, Papp István, Polgár József, Rácz Gyula, Simoncsics Zsigmond, Szász József, Szabó Lajos, Varga Kálmán, Váraljai János dr. ifj. Váraljai János és Zagon István. Vigalmi bizottság. Elnök: Dr. Szabó Gyula, tagok: Adusz László, Darus Miklós, Dávidházi Kálmán, Lehocz Ferenc, Márkus Andor, Stein József, Unger Gyula és Tarr József.

Tarnóczi Lajos egyházi elnök rámutatott a férfiszövetség céljaira, amelyeket a következőkben jelölt meg: A férfiszövetség célja az, hogy tagjaiban kifejlessze és megerősítse a református világnézetet, hogy a férfiszövetség teljesítse az egyház társadalmi kötelességeit, a szegények, betegek segítése terén; törekedjék arra, hogy egyházi intézményeket léptessen e feladatok végzésére és végül kifejlessze az egyház tagjaiban az egyház iránti ajdozatlkésztséget, hogy ennek birtokában az egyház megfelelőbben végezhesse a krisztusi tanítások terjesztését. Muzsay József hálás köszönetét nyilvánította a lemondott Macskássy Zoltán elnöknek, amit jegyzőkönyvileg tolmácsoltak. Magyar Mihály a férfiszövetségi tagok vallásos nevelésére és közöttük a hitélet fejlesztésére irányuló munkára hívta fel a figyelmét. A közgyűlés végül bizottságot küldött ki az ujonnan megválasztott Varga Lajos nyugalmazott vasúri főmérnök-elnök meghívására és ezzel a közgyűlés befejeződött.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Legújabb jelentéseink:

Gafencu külügyminiszter a kormány kisebbségi politikájáról

„Ki kell, hogy alakuljon a bizalom és a rokonszenő érzése”

Bucuresti. A szenátus mai ülésén Grigore Gafencu külügyminiszter szólalt fel, aki a kormány nevében válaszolt a felirati vita során elhangzott beszédekre. — A felszólalások alkalmával alkalmunk volt meghallgatni a kisebbségek képviselőinek rendkívül érdekes nyilatkozatait is. Ezen nyilatkozatok közül egyesek mélyen meghatottak bennünket.

Átérezzük ezekben a súlyos időkben a szolidaritás érzését, amely egymáshoz fűz bennünket, többségeket és kisebbségeket egyaránt

és amely az állam iránt ugyanolyan kötelességek teljesítésére kötelez bennünket. Külön kell megemlékeznem a német kisebbség szavairól, amelyekben annyi politikai érzéssel világítottak rá az összes román állampolgárok azon közös érdekére, hogy békés, jólfelegyvezett s teljesen független országgal rendelkezzenek. Meg kell emlékeznünk a bolgár kisebbség együtt érzésének kifejezéséről, valamint a lengyel kisebbség képviselőinek lelkes szavairól, amelyekben a román nép vendégszeretetét és emberségét méltatják.

Teljes figyelemmel vettük tudomásul a magyar kisebbségnek azt a kijelentését, hogy őszinte és lojális együttműködéssel akarja elősegíteni az ország összes állampolgárai közötti jóviszonyt fejlődését. Az ilyen kapcsolatok állandósítása minden oldalról annak bizonyítékát növeli, hogy azokat a megértés és jóindulat szellemében frissíti fel újból és újból.

A román állam ezen a téren arra törekszik, hogy teljes mértékben teljesítse kötelességét. A Călinescu, majd pedig az Argetoianu és Tătarescu-kormány egyazon megértést tanúsította a kisebbségi problémák iránt állampolitikánk állandó célkitűzéseinek és a román nép szelíd és megértő természetének megfelelően. Feljogosultnak érzem magam e politika folytonosságának hangsúlyozására annál is inkább, mert tanuja, sokszor résztvevője voltam azoknak a határozatoknak, amelyek a kisebbségi kívánások teljesítése érdekében születtek meg.

Tudom, hogy vannak és lesznek még kisebbségi kívánások, amelyeket a kormány ugyanolyan jóindulattal tanulmányoz majd át most is, mint a múltban tette. Nem lehet főlegesen azonban annak megemlézése, hogy hány ilyen probléma nyert az év folyamán kedvező megoldást.

Igy például az állampolgársági törvény módosítása révén alkalom nyílt arra, hogy mindazok a kisebbségi, akik bármilyen okból kimaradtak az állampolgári névjegyzékből, jelentkezzenek az állampolgárok sorába való felvételért. Az állam költségvetésébe 30 millió leit vettünk fel a kisebbségi telekezetek iskolák támogatására. A basarabiai evangélikus egyház részére 57 iskolaépületet engedtek át felekezeti iskolák céljaira. A kormány ehsmerte az oradeai (Nagyvárad) református püspökséget. A kisebbségek iránti megértő politikát, amelyet Armand Călinescu kezdeményezett, a következő kormányok is követik.

Igy ehsmerték az aradi ércsói evangélikus szuperintendenciát.

A református és az unitárius papok fizetését a katolikus papok fizetésének színvonalára emelték.

Rendezést nyert a római katolikus szerzetes rendek jogi személyiségének ügye

és a katolikus egyház képviselőinek bevonásával rendezték a fennálló anyagi természetű problémákat a katolikus egyházzal. Ratifikációt nyert a római katolikus státusról szóló római egyezmény. Engedélyezték a bazargic-i bolgár fiugimnázium és a silistrai bolgár jeányimnázium liceumokká való átalakulását. Az ukránok által lakott községek iskoláiban bevezették az ukrán nyelv tanítását is.

Meg kell emlékeznünk arról a gondosságról, amellyel a jóakarattól vezérelve elhárítottuk az összes zavartkeltő okokat. Jogunk van tehát annak megállapítására, hogy az állam teljesíti azon hivatását, hogy a román határokon belül mindenki számára békés és igazságos fejlődés, biztosítson.

Ezeket a kérdéseket azonban nemcsak törvényekkel és közigazgatási intézkedésekkel és nemcsak lojális nyilatkozatokkal kell megoldani. Az egymás mellett való élethez inkább ki kell alakuljon a bizalom és a rokonszenő érzése, amely a különböző nyelvű állampolgárok részére meg kell könnyítse a közös hivatás teljesítését. Ami a kisebbségeket illeti: minél több őszinteség és melegség nyilvánul meg részükről, annálval könnyebbnek tűnik előttünk kérésük teljesítése. Viszont minél inkább tesznek tanúságot magatartásukban, vagy nyilatkozataikban bizonyos politikai, vagy lelki fenn tartásokról, annál távolabb lesz a békés együttélés problémájának igazi megoldása.

A külügyminiszter ezután a kormány általános politikájáról beszélt és ezeket mondta:

— A kormány programja tulajdonképpen a követ-

kező szavakban foglalható össze: a nemzeti vagyon megvédelme, megerősítése és megőrzése.

Ezután a külügyminiszter a pénzügyi erőfeszítésekről, valamint a nemzeti egység érdekében tett lépésekről beszélt, majd pedig így folytatta:

— Külpolitikánkat területi és lelki örökségünk megvédésének feladatai vezetik.

Meg kell őriznünk önálló, független és egyesített államunkat, Béke, rend és biztonság. — ez a három szó, amelyet a Balkán Szövetség közleményének élére írtunk.

Igy tehát céljaink szorosan összekapcsolódnak a balkáni baráti népek erőfeszítéseivel. A belgrádi értekezleten teljes szolidaritásunkat fejeztük ki ezekkel a népekkel

El vagyunk határozva arra, hogy teljes lojalitással és méltósággal őrizzük meg a semlegesség törvényeit és az összes államokkal fenntartsuk a barátság és bizalom kapcsolatait.

Gondoskodunk arról, hogy

a katonai összpontosítottak családjainak megsegélyezéséről szóló törvény igazságosan és minél előbb alkalmazást nyerjen.

— A hadfelszerelésre pénzügyi történelmünkben eddig még el nem ért összegeket fordítunk. A hadfelszerelési költségek lejegyzett összege meghaladja a tízmilliárd leit és a rendes költségvetésben két és fél milliárd leit irányoztunk elő a hadsereg szükségleteire.

Gafencu külügyminiszter beszéde befejező részében a Nemzeti Ujjászületés Frontjának hivatására, valamint az Uralkodó személyéről emlékezett meg és beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Hazaszeretetünk nem lehet megfelelőbb formában kifejezést, mintha egyhanguan azt kiáltjuk: Éljen a király!

A szenátus ezután egyhangúlag 146 szavattal megszavazta a felirati javaslatot.

A képviselőház ülésén Radu Portocala államminiszter előterjesztette azt a törvényjavaslatot, amelynek értelmében

a katonai összpontosítottak lakbérleti szerződéseit 1940. október 26-ig meghosszabbítják.

Sumner Welles esetleg újból ellátogat Berlinbe, Párisba és Londonba

London. (Rador.) Római hírek szerint lehetséges, hogy Sumner Welles megbeszéléseinek befejezése után megegyeszer látogatást tesz Berlinben, Párisban és Londonban. Erre vonatkozóan azonban bizonyosat csak Mussolini miniszterelnöknek a Brennről való visszaérkezése után lehet majd tudni. Welles újból elhalasztotta útját és bevárja Mussolini miniszterelnök visszaérkezését Rómába. A Conte di Savoya óceánjárót az olasz kormány rendelkezésére visszatartották, hogy Welles ezen a hajón tehesse meg az utat Washingtonba.

Rómából jelentik: A Reuter-iroda értesülése szerint Mussolini olasz kormányelnök kedd délelőtt kihallgatáson fogadja Sumner Welles, akit részletesen tájékoztat a brenneri tanácskozásról.

Rómából jelentik: Az olasz sajtó vasárnap délután címe alatt közli Mussolini és Hitler találkozójáról szóló jelentéseit és a legtöbb lap ieközji a két államférfi arcképét is. Alkálában azonban a sajtó tartózkodik a kommentároktól.

A Tribuna párisi tudósítója szerint ott az az általános vélemény, hogy a találkozás után megindul a békeoffenzíva.

A Lavoro Facista a német felfogás ismeretével, amely szerint a Hitler-Mussolini találkozáson Németország válaszüj elé került.

London. (Rador.) Roosevelt szombati beszédéről írva az angol lapok megállapítják, hogy a közvéleménynek inkább ökölejesen kifejezte az angol és francia nép érzelmeit. A Times azt hiszi, hogy Hitler és Ribbentrop arra akarják Mussolinit felhasználni, hogy Sumner Welles utolsó érveikkel

Április elsején életbelép az összpontosítottak segélyezéséről szóló törvény

Bucuresti. A törvény, melynek értelmében a katonai összpontosításon lévők családtagjait segélyezik, április elsején az új költségvetési év kezdetén lép életbe. Ghelmegeanu miniszter már utasítást adott az egyes közigazgatási szerveknek a szükséges táblázatok elkészítésére és ezerrint minden városban és községben összeírják a segélyre rászorultakat, hogy a kiutalások semmi késést se szenvedjenek.

LAPZÁRTA

(Rador-jelentések)

Londonból jelentik: Bár azt a hírt, mely szerint Ribbentrop német külügyminiszter Moszkvába utazik, még nem erősítették meg, a Manchester Guardian diplomáciai levelezőjének értesülése szerint, a német diplomácia legutóbbi napokban kifejtett tevékenysége valószínűvé teszi ezt az utat.

Oslóból jelentik: A Bara nevű norvég 5000 tonnás hajó összeütközés következtében az Észak-tengeren elsüllyedt.

Bucurestiből jelentik: Londoni jelentések közlik, hogy az angol légihaderő nagyobb egyesége hétfőn támadást intézett a németek egyik támaszpontja, a Sylt-sziget ellen. Az angol bombázók a jelentések szerint a felhők felett mintegy kétezer méter magasságban repülve közelítették meg a szigetet, amely fölött bukórepüléssel leereszkedtek és több bombát dobtak le. A bombák nagy része a kiszemelt célpontokra zuhant és több órhajót részben elsüllyesztettek, részben megrongáltak. Az angol bombázók sértetlenül tértek vissza állomáshelyükre.

Madridból jelentik: A madridi angol nagykövet hosszabb megbeszélést folytatott a spanyol kereskedelemügyi minisztériumban az új angol-spanyol kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozóan. A tárgyalások eredménnyel végződtek és a létrejött egyezmény széles lehetőséget nyújt a két állam közötti kereskedelmi forgalom kimélyítésére. Az új egyezményt kedden ismertetik az alsóházban.

meggyőzzék. A jap kitarj azon álláspontja mellett, hogy reális békét a birodalom jelenlegi vezetőivel könni nem lehet és hogy Csehország, Morvaország és Lengyelország német ellenőrzését a szövetségeseik nem engedhetik meg.

Oroszország új javaslatai

Stockholm. (Rador.) Aftenbladet című lap írja, hogy Moszkvának a béke megteremtése után az a célja, hogy kereskedelmi szerződést kössön Finnországgal, Svédországgal és Norvégival. A kereskedelmi szerződésen kívül árucserre egyezményt is akar könni Szovjetországgal a három állammal.

Az angol-francia-török segélynyújtási egyezmény végrehajtásának kérdése az alsóház előtt

London. (Rador.) Az alsóház délutáni ülésén Cary konzervatív képviselő felvetette a kérdést, hogy miután Finnország elbukott a háborúban, történtenk-e előkészületek, hogy a szövetségeseink katonai segítségét nyújtsanak Törökországnak vagy pedig, ha Törökország szükségesnek látná, valamely szomszédja segístégére legven?

A kérdésre Buttler államtitkár válaszolt és kijelentette, hogy a Törökországgal kötött kölcsönös segélynyújtási egyezmény kötelezi Angliát és Franciaországot, hogy minden esz közzel segítséget nyújtsanak Törökországnak, ha az valamely európai állammal ellenséges viszonyba került.